PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIII ЛИПЕНЬ, 1972 ЧИСЛО 7

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIII ЛИПЕНЬ, 1972 Ч. 7

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 7 JULY, 1972 VOL. XIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

НА ОБКЛАДИНЦІ — Фото св. п. редактора Івана Г. Сирника. Гл. стор. 1.

— — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Людина, — учитель — провідник	1
І. Зельська — Сміливий почин ентузіясток	2
Ірина Шох — Жінка в новішій літературі	3
Левко Ромен — Тарасова росте когорта	6
К. Мурашко — Некролог	7
А. Токарик — Музейна Фундація	8
Н. Кібець — Хотинська битва	9
В. Шевчук — Григорій Сковорода	12
Відділ для дітей	19
Громадська і родинна хроніка	20
Річні звіти відділів	27
Українська вишивка	31
Домашнє господарство	32
При праці для „Промення" — обкладинка	4

ВАЖНЕ

Просимо звернути увагу, на "Postal Code", що його має „Промінь". До кожного листа, що висилаєте до журнала допишіть до адреси такі знаки R2W 3R4.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ — проф. д-р Н. Полонська Василенко. Стор. 160. Ціна	$6.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ — Збірник пісень на слова Лесі Українки. Ювілейне видання — містить ноти на 27 пісень. Ціна	$10.00
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
10168 - 100 St.
Edmonton 15, Alta.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIII ЛИПЕНЬ, 1972 Ч. 7

ЛЮДИНА — УЧИТЕЛЬ — ПРОВІДНИК

„Крім громадянства моєї країни, я ще маю своє окреме духове громадянство. Це моя „Святая Святих". Я українець і своєї української духовости я за ніяку ціну не зречуся. Я не можу зректися свого українства так, як не можу зректися своїх батьків і сказати, що їх у меен ніколи не було. Я можу змінити своє державне громадянство, переїхавши в іншу країну і прийнявши там нове громадянство, але я не можу змінити мого національного роду".

І. Г. Сирник

В місяці травні ц.р. хоронило українське громадянство в Канаді, особливо середовище Союзу Українців Самостійників свого провідника, людину великого серця, талановитого журналіста, передового члена багатьох українських і канадійських організацій — редактора Івана Сирника.

Дня 21-го травня погас і відлетів у вирій дорогий і незабутній керманич нашого українського ,громадського життя. Відлетів, залишивши за собою глибокий жаль в серці своїх близьких друзів і родини та свого суспільства, якому служив упродовж цілого свого життя.

Відійшов у розквіті літ, насичений досвідом, збагачений мудрістю, керований почуттям відданости своєму народові, скромний у своїх вимогах, а великий у своїм ділі і слові.

І ось ми, його друзі і однодумці переживаємо дні глибокої жалоби по утраті людини — учителя — провідника, який, можливо й понад міру, двигав на своїх плечах таку силу громадських обов'язків.

Ті, що стояли близько редактора Івана Сирника, ті, що мали нагоду з ним співпрацювати, ті що так як він вірили в життєздатність і майбутність нашого народу в Канаді і в Україні, бачили в нім непересічної духовости людину, яка вабила своїм світоглядом, своєю поведінкою і своєю людяністю, бо умів прощати навіть і тим, які заздрили йому і в своєму самолюбстві утруднювали йому працю.

В однім з недавніх чисел „Українського Голосу" появилась була, сповнена сердечного тепла стаття письменника Івана Боднарчука, яку він написав про редактора І. Сирника з приводу його відходу від редакторської праці. Тут поміщуємо такий уривок:

„Виїмково чесна людина — чесна з собою, у відношенні до людей і справ. Перемагав своїх суперників не дипломатією, а щирістю і правдою. Не терпить він фальшу, плазунства, дешевизму. Людина великого сумління — говорив за людей, які самі за себе сказати не могли: фармері, робітники, діти... У своїй редакторській праці вміє, як то кажуть, відсіяти зерно від полови — статті його річеві, прозорі — усім приступні. Не любив загумінків, шукав ширших горизонтів. І що найважливіше, умів поєднати суспільні інтереси українця в Канаді з інтересами України. Не буде перебільшенням сказати, що на кожному кроці він був і є зразком українського патріота-уродженця Канади."

Ці рядки признання редактор І. Сирник прочитав у шпиталі, був глибоко зворушений і безмірно вдячний п. Іванові Боднарчукові.

І ось 24-е травня, 1972 рік. Яка ж сумна дата! А на дворі чудовий соняшний і теплий день. В Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпеґу похоронні відправи. Коло престолу шість священників. Співає церковний хор, хоч це будний день, але хористи залишили свої кожноденні обов'язки, не пішли до праці, щоб бути в церкві та віддати останню послугу тому, що відходить. Труна вкрита квітами. Церква повна людей. Ближче до домовини довкола стоять у великій скорботі родина і друзі покійного, які приїхали і з дальших місцевостей — Едмонтону, Ванкуверу, Саскатуну, Давфину, Етелберту, Тандер Бею, Торонта.

А по повороті з цвинтаря, на жалібнім обіді друзі покійного і представники різних організацій у своїх промовах-слові та в телеграмах накреслювали силует редактора і провідника Івана Сирника, різьбили словом монумент людини, яка посвятила своє життя служінні своєму народові й яка, хоч і в іншій формі, житиме невмирущою серед свого народу.

Благословенна щедрість! Все від неї,
Від щедрости думок, сердець і рук
Краса сповита матір'ю-землею
Від щедрости страждань її і мук.

В. Симоненко

СМІЛИВИЙ ПОЧИН ЕНТУЗІЯСТОК

Українські студентські клюби східньої Канади на своїй конференції у Торонтонському університеті мали довші наради над тим, у який можливий спосіб українська громадськість у Канаді може запобігти асиміляційним тенденціям, що загрожують тут нашому існуванню. Вони уважають, що „Тільки модерним підходом і модерними заходами, ми можемо працювати над розвитком нашої мови й культури в Канаді.

Наймодернішим засобом комунікації спільноти під цю пору є телевізійні передачі, а для нас українців таки українські телевізійні передачі з виразним напрямом і ціллю, що її ми хочемо осягнути.

При праці. Гурток молодих мамів за ініціятивою і почином Дарії Даревич, маючи лише добру волю й ентузіязм розпочав у Торонті передавати з висильні "Graham Cable" півгодинну програму українською мовою і з українською тематикою для дітей дошкільного віку 3—5 років. Програма йде 2 рази в тижні в понеділок і середу від год. 4.30-5 пополудні. "Cable Rogers" передає у свойому засягу також 2 рази тижнево цю саму програму. Десять молодих матерів посвячують свій час і вміння, щоби заговорити модерним середником комунікації до дітей з телевізійного екрану.

Головною їхньою ціллю є збагачувати постепенно дитячий засіб слів через розмови, казки, пісні, ручні роботи, лічилки, скоромовки, букви й числа. Всі вимінені чинники є вплетені майже у кожну програму, та спрямовані до однієї основної теми.

На телевізійному екрані на тлі спеціяльно запроєктованої пересувної частини дитячої кімнати є одинока людська постать Тітка Квітка — Зеня Хабурська, та лялькові постаті Сміхун Пустун — Таня Онищук, Псисько Брисько — Іванка Яців, та Зеньо Змій — Андрій Харак. Камерооператорами є Оля Калимон і Маруся Бандера. У телемайстерні співпрацюють у спеціяльних ділянках: Олеся Талпаш, Люба П'ясецька, Таня Джулинська, Дарця Лада, Оксана Винницька, та Ніна Мудрик-Мриц — ілюстратор казок. За цілість продукції відповідає Дарія Даревич і Нуся Пенцак.

Поза згаданими досі особами доривочно допомагали Телемайстерні Квітка: знаний мистець Мирон Левицький, архітект Лонгин Пенцак і композитори Зеня Кушпета, та Зенон Лавришин. Напевно когось тут пропущу й то не зі злої волі, а тому, що круг охочих допомогти добрій справі побільшується в міру посиленої праці.

Награні звуко-зорові тасьми 1 інч (Video Tape 1) є власністю Телемайстерні Квітка — Kvitka Productions, 2 Rovensbourne Cr., Islington. Майстерня працює за фінансовою допомогою місцевого відділу КУК.

Про закінчення телепередач, та реакцію юних глядачів не приходиться над цим тут розводитись, бо вони є очевидні, далекосяжні й конечні для скріплення самопочуття і ставлення та повагу української мови.

Ще варто зазначити, що під сучасну пору 4 з вимінених осіб учащають на 3-місячний курс при Community College, щоби набути певну фахову спеціяльність.

Майбутнє. Колектив Телемайстерні Квітка на майбутнє має декілька цікавих проєктів, з якими варта познайомитися.

1. Можуть висилати, або обмінюватися своїми награннями з іншими осередками українських поселень у Канаді, або там, де є охочі користати.

2. Хочуть збільшити свою працю до продукції двох різних програм на тиждень, а за яких 2 роки продукувати також подібні програми для старших дітей.

3. Оригінальні матеріяли Телемайстерні Квітка видавати осібними випусками чи виданнями, щоби в той спосіб вкладати у дитячі руки друковане українське слово.

Молодим, завзятим початківцям Телемайстерні Квітка належиться від нас піддержка у їхніх зусиллях, та сильне бажання не зневірюватися і видержати у початій корисній праці для української спільноти в Канаді.

Іванна Зельська.

ПОВІДОМЛЯЄМО ЧИТАЧІВ

Журнал „Промінь" в серпні не вийде — це буде час вакацій редакції. Наступне число журнала появиться за серпень-вересень. Однак просимо пам'ятати, що пошта до редакції буде приходити і відходити, тому просимо не здержуватись з висилкою передплат, пожертв чи надсилання матеріялів для поміщення в журналі.

Дописи, а головно звіти з річних зборів, які досі не поміщені, готуються до друку і підуть у числі з вересня.

РЕДАКЦІЯ.

Ірина Шох

ЖІНКА В НОВІШІЙ ЛІТЕРАТУРІ

(Продовження з ч. 6)

Гаррієт з чоловіком знали про це й чим могли допомагали втікачам. Деякі священики збирали по церквах гроші на викуп, але хто міг назбирати стільки грошей, щоби викупити чотири мільйони рабів?

Гаррієт, яка була вихована на вільній Півночі, дуже гнітила така безвихідна ситуація й вона почувала себе винною в тому, що не могла нічим зарадити злу. Та 1850 р. Кальвін Стов одержав місце професора в Балдін Калледжі в Брунсвіку, Мейн, і Стови по 15 роках перебування в Огайо, переїжджають в тиху спокійну місцевість Нової Англії. Одначе спокійне оточення не приносить спокою Гаррієт. Її переслідують спогади з Огайо, перед очима переходять заплакані, застрашені істоти, благаючи допомоги. Не покидає настирлива думка, що треба допомогти. Приходить лист від жінки брата Едварда, що Гаррієт може й повинна писати про ті кривди. Гаррієт дуже зворушена й під час Служби Божої в церкві, в неї народжується ідея твору: вона бачить картину-візію: смерть негра-невільника Тома від руки плянтатора, його доля, терпіння, патетична смерть і християнське прощення своїм ворогам.

Так повстає твір, що мав найбільший пропаґандивний успіх з усіх знаних дотепер писаних речей.

Гаррієт замикається у своїй спальні й починає гарячково писати. Пише ночами, пише в кожну вільну хвилину дня, незважаючи на крики й галас дітей, що часто доводять її до розпачу, ціла її істота зосереджена на писанню. Її думки й образи лягають на папір з того, що бачила сама, чула з уст утікачів, з листків преси. Постать дядька Тома створює на подобу знаного їй священика - проповідника, скаліченого негра - раба Джосії Генсона з Бостону. Написане відсилає частинами до малого журнальчика „Нешінал Ера" у Вашінґтоні. І так у червні 1851 р. з'являється частинами історія життя негритянської родини на плантаціях.

Читачі „Нешінал Ера" жадібно читають повість й нетерпеливо очікують продовження. Журнальчик передається з рук до рук аж до знищення. Коли одного разу Гаррієт не встигла вислати продовження, редакцію засипали листами з домаганням продовження. Частини друковані в журналі об'єднуються в одну книжку й Гаррієт дає їй назву „Хатина Дядька Тома", або „Життя серед найнижчих".

Повість „Хатина Дядька Тома" була більша у своїм соціяльнім ефекті як в літературному, бо повість не була добре зложена композиційно та, проте, в ній було багато зрозуміння до людських терпінь, щирого почуття оживленого патосом і гумором. Почуття її було все наголошене на те зло, що виходить з невільництва: розділ родини, продаж окремих членів родини до ріжних панів, знущання й биття людей та найбільше жорстоке й нелюдське відірвання дитини від матері. А в тім хто з читачів не пам'ятає втечі молодої матері Луїж з маленьким Гаррі на руках по розколених кригах Міссісіпі й погоню за нею натровлених псів.

Друком, у формі книжки, повість вийшла 1852 р. Розпродаж була надзвичайна: за один рік 306 тисяч примірників. Ніхто не сподівався, що книжка розійдеться в такій скількости, бо навіть не було ніде в газеті згадки, що книжка така буде на продаж, та й не тільки в Америці й Канаді, але в Англії та дальше в перекладах по цілому світі. Всюди говорили про „Хатину Дядька Тома". І так в миг часу ця незнана нікому скромна жінка стала великою фіґурою — символом боротьби за права людини, звернула увагу світу на жахливе положення невільників негрів, примусила велику націю здригнутися й порушила сумління людей.

Гаррієт одержує кошики листів; читачі пишуть про те, як заливали сльозами сторінки її книжки, були повні подиву й похвали за її відвагу писати; але були теж листи з погрозами знищити її, з лайками та прокляттями.

Книжка була фурором, особливо в Европі, бо відкривала другу сторону медалі, мало знаної загалові дійсности, молодої американської держави, а саме: з одної сторони вільна конституційна демократія, де всі люди вільні й рівні перед законом, де немає кляс, титулів й бережеться свободу слова, віри та переконання, а друга сторона показувала, що та вільна країна має у 19 ст. одну з найгірших інституцій, залишки феодалізму — рабство.

Положення убогої родини Стовів змінюється, бо Гаррієт одержує за книжку 10 тис. долярів, слава її зростає, люди хочуть її бачити, говорити з нею, її запрошують на виступи, її вітають як героїню. „Хатину Дядька Тома" драматизують і виставляють в Ню Йорку, Бостоні й Лондоні. Англія, де книжка була розхоплена, запрошує Гаррієт до себе й вітає з ентузіязмом, що доходить ді істерії.

Та в міру того, як зростала слава Гаррієт, збільшується до неї критика. Спершу появу книжки газети зустріли мовчанкою та як прийшов масовий попит на книжку, відізвався „Журнал ов Камерс" в Ню Йорку, дуже впливова газета, заступаючи інтереси багачів, що свої гроші вкладали в бавовну на Півдні. Часопис накинувся на Гаррієт, мотивуючись тим, що вона пофальшувала правду й ціла історія є її видумка. На це відозвалися інші часописи по цілій країні за і проти. Одні хвалили її, уважали великою письменницею й головно борцем за людські права, інші нещадно ганьбили й осуджували; казали, що вона сама ніколи не жила на Півдні, все, що вона писала є наклеп на Південь, перебільшення, що своїм писанням вона підбурює негрів до повстання й тим підкладає міну під фундаменти республіки. Дехто казав, що написала все те тільки для того, щоби заробити добрі гроші та славу, а навіть і те, що „Хатина Дядька Тома" не є ніякий літературний твір.

Книжку на Півдні, після газетних критик, забороняють продавати.

У відповідь своїм критикам з Півдня й Півночі Гаррієт написала „Ключі до Хатини Дядька Тома", де зібрала велику кількість достовірних документів про обставини життя негрів на плянтаціях й доказала правдивість свого писання, а тим критикам, що оспорювали літературну вартість твору казала:

„— Коли я писала „Хатину Дядька Тома" я ніколи не думала про те, що це має бути літературний твір. Це було те, що я відчувала, це була кров мойого серця, що говорила моїм пером й, мабуть, сам Бог вибрав собі слабу жінку, щоби через неї сказати світові про жахіття невільництва, про те, що негри є теж люди й терплять знущання від білих людей тільки тому, що вони чорні."

Незалежно від того як критики розцінювали твір Гаррієт, як також її саму, сила її слави була велика. Гасло геть з невільництвом прибрало масовий характер не тільки в Америці, воно покотилося далеко поза її межі. Слово те проникло в найдальші закутки й викликало спонтанну реакцію. Рух за реформи набрав такого розгону, що вже не дався погамувати. Лінкольн, що боровся за реформи був вибраний президентом. Південь був проти реформи. Вісім років після появи „Хатини Дядька Тома" почалася братовбивча визвольна війна й одинокий син Гаррєіт, Фред, пішов до армії, як і тисячі інших добровольців.

На думку президента Лінкольна „Хатина Дядька Тома" була книжка, що провокувала війну. Не дивно, що почитність її була на другому місці за Біблією.

1864 р. Цивільна війна закінчується, Південь скоряється і в 1865 р. конґрес ухвалює 13 амендмент до конституції про знесення невільництва в цілій Америці. Чотири роки пізніше як в царській Росії".

Кілька років пізніше Гаррієт пише ще одну повість з життя невільників „Дред" (1856), та ця річ вже не мала великого успіху, бо історія була штучно скомпонована й не додавала нічого нового до того що вже було написано.

Після двох тріюмфальних поїздок до Англії Гаррієт з чоловіком осідають у Гартфорді, Коннектікат, її цікавить все, що довкола діється й вона багато пише: статті до журналів на злободенні й літературні теми та повісті. Не всі повісті були вдалі, особливо, коли писала про речі менше їй знані, але повісті з життя Нової Англії заслуговують на особливу увагу, бо це була її стихія, в якій вона виросла. Дуже цікаві є ті речі, що їх писала з життя презбітеріянського клеру. В „Священичому сватанні" 1859 р. вона відхиляє щільно затягнену заслону внутрішнього життя клерикальної родини. Гаррієт знала краще, як хто-небудь інший, про те, як багато треба було мати самодисципліни й самопожертви, щоб досягнути духової досконалости, яких зусиль коштувало звичайній людині з людськими бажаннями та хибами удержатися нарівні. Особливо вона розуміла жінку та її почування супроти невгнутих переконань Пуританів, де дослівно примінювалися слова апостола Павла: „Жінка мовчки нехай вчиться всякої покори"; „Жінці учити не велю, ані орудувати чоловіком, а бути в мовчанню". Листи до Тимотея (глава 2, вірш 11, 12).

Якраз на тлі того Гаррієт вказує яких психічних намагань докладає жінка, щоб достосуватися до згори окреслених вимог для того тільки, щоби вижити та залишитися нормальною.

В інших повістях також як „Перла з острова Ора" (1862 р.) описує людей та їхні звичаї з побережжя Мейну, людей відокремлених від світу, що живуть замкненим життям з покоління в покоління „Старожили" (1869 р.) та „Оповідання з давнини Сема Ловсона при багаттю" (1872). Літературознавці вважають, що ці описи типічних людей Нової Англії, їхні звичаї, їхні розмови й спосіб життя є дуже правдиво й заразом мистецько відображенні. Речі ці є незаслужено призабуті, бо вони дають яскраву,

правдиву картину того часу, якого вже немає, а в описах Гаррієт вони живуть, промовляють й залишають немеркнучий образ.

Протягом свого життя Гаррієт все віддавала свої послуги тим, що потребували її допомоги, чи моральної, чи грошової й тому часто бувала в грошевих труднощах, бо надто щедро ділилася своїми заробітками. Особите життя Гаррієт було замрячене нещастям, що спіткало її після війни. Син Фред, студент медицини, вернувся додому ранений і під впливом тяжких воєнних переживань став алкоголіком. Фред дорікав матері, що це вона завзята амбоціоністка була причиною його налогу, бо під її впливом він став вояком. Ніякі прохання й умови матері не могли вилікувати його з нищівної хвороби.

Смерть зустріла Гаррієт на 86 році (1896) трудолюбивого життя прожитого в пошукуванні правди для всіх людей, осяяного хвилинами солодких успіхів, серед гірких переживань звичайних буднів.

Хоч сьогодні „дядько Том" є згірдливе ім'я серед воюючої частини негритянської молоді як синонім неґра, що не воює, не здобуває силою свої права, тільки прощає кривди своїм напасникам, та це не міняє в бігу історії дійсної заслуги великосердешної Гаррієт в справі знесення невільництва.

ОКСАНА БРИНЬ ВИСТУПАЛА У КАРНЕҐІ РІСАЙТЕЛ ГОЛЛ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У четвер 25 травня солістка із Міннеаполісу, Мін., п-і Оксана Бринь мала тут свій індивідуальний концерт. Оксана Бринь виступала в супроводі піяніста - віртуоза Ричарда Зґодави з Міннеаполісу, який виконав також на фортепіяні „Прелюд, хорал і фуґу" Цезаря Франка і твір Луїз Моро Ґоттшека на американську тему. Солістка Оксаса Бринь виявилась поліґлотом, співаючи твори тими мовами, якими були написані в ориґіналах, композиторів: С. Монюшка, А. Дворжака, П. Чайковського, К. Данькевича, Ф. Генделя, Дж. Пуччіні і Дж. Верді в першій частині, де вона виявила добре опановану техніку співу і найкраще свої широкі можливості в арії Клеопатри з опери „Юлій Цезар" Генделя. Після перерви у другій частині Оксана Бринь співала виключно українських композиторів, також наддаткові: А. Штогаренка, Володимира Грузина, Ніни Пащенко, А. Кос-Анатольського, Григорія Китастого і англійською мовою складну арію Маґди з музичної драми „Консул" Менотті, здобуваючи найбільший успіх у грайливому „Волошині" В. Грудина, ліричних „Волошках" Н. Пащенкової та ніжній „Колисковій" Г. Китастого. У кінці концерту солістці було піднесено шість китиць квітів, у тому кіш квітів від Об'єднання Мистців Української Сцени. У перерві чимало слухачів придбали першу платівку Оксани Бринь під назвою „Волошки", котру потім на товариському прийнятті в іншій залі в Карнеґі Голл солістка підписала на згадку. П-і Оксана Бринь відлетіла до Торонта, де цієї неділі мала свій індивідуальний концерт. Вона викладає спів у мистецькому МекФайл Центрі при Міннесотському Університеті (п.) „Свобода"

ПАМ'ЯТНИК НЕЗАБУТНІМ

У четверту річницю смерти нашого ніколи незабутнього мужа, батька, дідуся і прадідуся, бл. п. Михайла Вонітового, який упокоївся 8-го січня 1968 року, в Порт Артур, Онт., в його світлу пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Оксана, Кенора, Онт.

— — — — —

Складаю нев'янучі вінки в пам'ять моїх дорогих — дочки, бл. п. Славки Майнерик, яка упокоїлась 28 червня, 1968 року і мого мужа, бл. п. Гаврила Гарасима, який відійшов 11-го лютого, 1970 року, в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анастасія Гарасим, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

Вже другий рік проживаю у невимовнім смутку і боляче мені без моєї дорогої дочки, бл. п. Славки Богоніс, яка відійшла у вічність 24-го травня, 1970 року. Замість квітів на її могилу, складаю $5.00 на журнал „Промінь". Хай канадійська земля буде їй легкою.

Прибита горем мама Кароліна Когут, Торонто.

— — — — —

Скаладаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої братови, бл. п. Павліни Чамбул, яка упокоїлась 1-го червня 1972 року у Принс Алберт, Саск., в її світлу пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Солоджук, Ту Гилс, Алта.

— — — — —

Відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпеґу складає $5.00 на нев'янучий вінок у пам'ять членки, бл. п. Ірини Паньків з Дуфрост, яка відійшла у вічність в червні, 1972 р. Висловлюємо глибоке співчуття родині покійної — синові Романові, дочкам Лесі і Олі та їх родинам. Вічна їй пам'ять.

За відділ ім. Лесі Українки,
Галина Богонос, голова.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок в пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів — батька, бл. п. Павла і мами, бл. п. Марії Колодіїв, в їх світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Надія, Бурлінґтон, Онт.

Левко Ромен

ТАРАСОВА РОСТЕ КОГОРТА

(Сл. п. інж. Івана Янішевського)

Тарасова р о с т е когорта,
Хоч відійшов Ти, бувши з тих,
Хто прапор вольности розгóртав
І нехтував ворожий сміх...

Ти, життьове долавши море,
Був лицарем живих ідей, —
На службі нації суворий
Найперш до себе й до людей...

Ця ж еманація наснаги
Живить і в Україні ґрунт, —
Поляризуються відваги —
Святить Державою свій бунт...

Таких народ наш не забуде!..
Як спрáвдиться ж ясна Мета, —
З ясиру вийдуть наші люди —
Зігріє воля їх свята!..

Ми ж про нащадків мужніх дбаймо —
Твій гарт хай долю їм кує! —
І Мрію ту в серцях плекаймо...
Хай нам святиться, що своє!

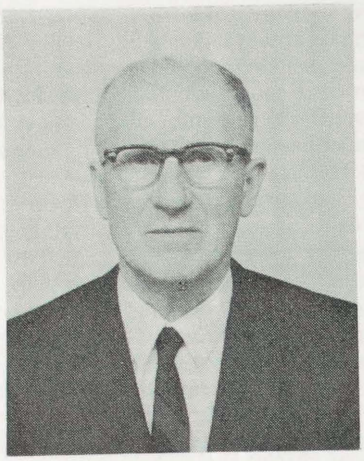

ВИСЛОВЛЮЄМО ГЛИБОКЕ СПІВЧУТТЯ

Центральна управа Союзу Українок Канади, членство організації, редакція журнала „Промінь" — висловлюють глибоке співчуття дружині сл. п. інж. Івана Янішевського, д-р Ганні Янішевській, синові інж. Василеві Янішевському, д-р Зої Плітас та іншим членам родини по невиджалуваній втраті дорогої людини, провідного громадського діяча на полі церковнім та національнім, відданого українського патріота світлої пам'яті інж. **Івана Янішевського,** який упокоївся 8 квітня, 1972 року в Торонті.

Вічна Йому Пам'ять!

СЛ. П. РЕДАКТОР Б. ДОМАЗАР

Замість квітів на свіжу могилу члена Спілки Укр. Журналістів Канади ред. Б. Домазара Спілка Українських Журналістів зложила $25.00 на Центральний Пластовий Видавничий Фонд ім. Сірого Лева.

3-ТІЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

За обопільним порозумінням Спілки Українських Журналістів Америки і Спілки Українських Журналістів Канади відбудеться 23-го вересня ц.р. на „Союзівці" Третій З'їзд українських журналістів.

Участь у З'їзді мають право всі члени і не члени обох вищеназваних Спілок, як також видавці і всі, що близько зацікавлені у пресі і журналістиці.

На З'їзді будуть виголошені доповіді „Кодекс етики українського журналіста у теорії і практиці", „Проблему українського журналістичного дорoсту" і „Українська англомовна преса". Після доповідей — дискусія.

Члени З'їзду візьмуть участь у спільному бенкеті. Просимо заздалегідь зголошувати свою участь у З'їзді на адресу секретаря управи СУЖА, щоб могти зарезервувати кімнати на „Союзівці" на адресу:

Mrs. OLHA KUZMOWYCH
221 Fire Island,
Babylon, L.I., N.Y., 11702,
U.S.A.

Складаємо нев'янучий вінок нашому дорогому братові Володимирові Українець, його дружині Марусі, їх дітям Юрієві і Гані, які згинули в автомобілевім випадку при зударі з поїздом 13 років тому, 24 червня 1959 р. Також тато Юрій і мама Петруня Українець, які відійшли від нас й яких ми ніколи не забудемо. В їх світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Сестри Марія і Стефанія і брат Данило Українець,
Гамільтон.

НЕКРОЛОГ

Голова Союзу Українок Арґентіни д-р Лідія Макаруха-Іваницька відійшла у вічність 25-го квітня, 1972 року в Буенос Айресі.

Ця несподівана і сумна вістка потрясла всією українською колонією — блискавично рознеслась по цілому Буенос Айресі і його околицях.

Надзвичайно велику втрату в особі бл. п. д-р Лідії Макарухи-Іваницької відчула вся українська спільнота — втративши велику українську патріотку, видатну громадську діячку і одну з найактивніших жінок в Арґентіні, яка до останньої хвилини свого життя жила громадськими справами, які ще з молодечих років були у Неї на першому пляні. Ними Вона жила і все своє життя присвятила дорогій Україні, яку Вона так любила.

Народилася Лідія Макаруха 23 березня, 1929 року в Перемишлі, Західня Україна в свідомій українській родині. В 1930 році родина Макарухів з маленькою донечкою Лідою, яка мала лише рочок, приїхала до Арґентіни і оселилась у Буенос Айресі.

Свідомість і великий патріотизм Софії Макарухи (матері маленької Ліди) хоча й на чужині, дали змогу вповіти своїй денечці Ліді надмірну любов до України. Маленька Ліда від 4-х років вже була свідома своєї приналежности до України. Виступала з деклямаціями українською мовою на різних святах в українській колонії. Маючи 9 років вже писала вірші в еспанській мові.

По закінченні народної школи Ліда вступила до державної гімназії в Буенос Айресі. Будучи в першій клясі гімназіяльній, на одному викладі з історії Ліда виступила в обороні української нації — на твердження проф. історії, що Україна не існує, бо то все Росія, а вона все ж настоювала, що Україна є та, що була признана в 1921 році Арґентіною. Справа дійшла до директорки гімназії, яка попросила Ліду, щоб дала відчит про Україну, що Вона й зробила. Вже в другій клясі виступала Ліда з деклямаціями компонованими нею — на одному з державних свят, яке відзначувала гімназія — деклямувала Ліда поезію. Її композиції „О мі патрія керіда" — в якій Вона виявила любов до своєї Батьківщини-України.

З молодих років приймала активну участь в молодечих організаціях, а маючи 17 років була секретаркою Централі Т-ва „Просвіта".

В 1946 році Лідія Макаруха закінчила середню школу і вступила на Медичний Факультет у Буенос Айресі, який закінчила в 1955 році з титулом Доктора Медицини. Ще до закінчення Медичного факультету відбувала практику в дитячому шпиталі „Каса Куна", де й по закінченні залишилася лікаркою до останнього часу. Також закінчила музичну школу з правом професорки музики (піяно).

Св. п. д-р Лідія Макаруха-Іваницька

Д-р Лідія Макаруха не зважаючи на працю в шпиталю не залишає громадської роботи. Вона ще більше присвячує себе громадській справі і не було ділянки, в якій не приймала б участі займаючи чільні пости.

1957 року д-р Лідія Макаруха одружується з громадським діячем д-ром Василем Іваницьким. Обох їх об'єднала не лише особиста любов, але й велика відданість визволенню поневоленої Батьківщини. — Це дало змогу д-р Лідії Макарусі-Іваницькій ще більше присвятити себе українській справі — Вона приймає активну участь у всіх українських товариствах і організаціях, в них займає чільні пости.

Постать бл. п. д-р Лідії Макарухи-Іваницької була непересічного формату — це була людина обдарована Богом великими здібностями, людина принципова, великого серця і розуму, а при тім дуже скромна. В серці тієї великої громадянки не було місця на жалі, чи на обиди навіть до тих, які із-за особистих амбіцій утруднювали їй працю. А було немало несправедли-

ДО ВІДДІЛІВ В СПРАВІ МУЗЕЙНОЇ ФУНДАЦІЇ

Наш 34-ий З'їзд ствердив необхідність збереження історичних і культурних цінностей українського народу і закликає членство і все громадянство підтримати Музейну Фундацію Союзу Українок Канади щедрими пожертвами з метою набуття власного будинку для нашого Головного Музею в Саскатуні.

Як мається справа у Вас? Ці відділи, що ще не причинилися до Музейної Збірки просимо негайно приступити до цього діла щиро. Призначіть референтку, яка б з поміччю комітету, завзято й дбайливо взялися до збірки. Відвідайте кожну членку, як і осіб з-поза відділу, які зацікавлені цією важною справою. Також кожний відділ обов'язково повинен улаштувати якесь цікаве підприємство, щоб придбати поважну суму на будову Музею. Коли бажаєте мати мистецьку виставку зверніться до Музейних Філій, що дуже радо підуть вам назустріч. Відділ може асигнувати і з каси певну суму грошей на Фундацію, а опісля подати гарну допись до „Променя", так як це вже зробили декотрі відділи.

Коли хочемо, щоб до нашого 50-ліття ми досягнули своєї постанови, збудувати Музей, який буде свідком нашої жіночої дбайливости для збереження нашого народного дорогоцінного мистецтва і культури, то не відкладаймо, але сейчас берімся до праці.

Своєю пожертвою докажімо, що віримо і служимо своїм ідеалам.

ВАЖНЕ:

На посвідках подавати повне ім'я і прізвище жертводавця та точну адресу в англійській мові.

За Раду Музейної Фундації С.У.К.
Анна Токарик, голова.

ПОЖЕРТВИ НА МУЗЕЙНУ ФУНДАЦІЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

від 1-го квітня до 1-го червня 1972 року:

$143.51 від Союз Кредіт Юнійон, Торонто — переслав д-р Ілля Вахна.
100.00 — Відділ ім. Лесі Українки при УГПЦ Св. Іллі в Едмонтоні.
50.00 — Провін. Екзекутива Союзу Українок Канади, Виндзор, Онт.
По **25.00** — Відділ ім. Лесі Українки у Калмар, Алберта, редак. Наталія Когуська, Вінніпеґ, п-во Микола і Марія Іванець, Брентфорд, Онт.
По **20.00** — Пані Софія Стодола, Саскатун, пані Марія Шпитковська, Бімзвел, Онт.
По **10.00** — Пан Володимир Федченко, Порт Рован, Онт.
По **5.00** — Пан Володимир Сурдрович, Вотерфорд, Онт.

Виказ пожертв зібраних Комітетами Фундації при відділах буде поміщено в наступних числах „Променя".

Просимо вибачити, коли Ваше ім'я і прізвище часом не точно перекладене з англійського на українське для проголошення в журналі. Було побажаним, щоб поруч англійського підпису був також підпис і в українській мові. Дальшу пожертвии просимо висилати на адресу:

U. H. A. C. Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum,
1240 — Temperance St.
Saskatoon, Sask. S7N 0P1

Atention Mrs. Mary Boychuk

ТВОРЧЕ ДОВГОЛІТТЯ

На 73-тім році свого життя великий італійський художник написав свою відому картину „Рай". Джузеппе Верді у 70-літньому віці написав оперу „Фальстаф". Катон, коли йому минуло 80 років, почав вивчати грецьку мову; Ґете на 83-тім році свого життя закінчив писати „Фауста": а 95-літній Тіціян написав полотно „Битва над Лепато".

вих і тяжких нападів, які приходилося їй переживати.

Бл. п. д-р Лідія Макаруха-Іваницька була не лише великою патріоткою і видатною громадською діячкою, але й зразковою мамою. Вона своїх трьох донечок Данусю, Лесю і Орисю виховувала в національному дусі. В їх домі панувала лише українська мова.

Смерть Голови Союзу Українок Арґентіни — це великий удар не лише для СУА, але й для цілої української громади в Арґентіні. Велика любов і самопосвята до дорогої Батьківщини нашої незабутньої Голови СУА бл. п. д-р Лідії Макарухи-Іваницької — хай послужить світлим прикладом молодому поколінню, як працювати для добра свого народу.

К. Мурашко.

ХОТИНСЬКА БИТВА

Було колись в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
вміли панувати.
Панували, добували
і славу, і волю, —
Минулося: остались
могили по полю.

Т. Шевченко.

Минуло вже майже два століття, як нестало Запорозької Січі. Та пам'ять про неї живе й вічно житиме в серці нашого народу. Запорозьке козацтво протягом віків самовіддано боролося проти кріпосників і чужоземних загарбників. Його непримеренність до поневолювачів і героїв будили й підтримували в народі надію на визволення й запалювали наступні покоління на боротьбу за кращу долю свого народу. Нехай же ця подія, про яку я хочу пригадати вам, дорогі читачі, буде стимулом до вивчення історії українського народу, який ввесь час боровся і бореться тепер за своє визволення, за право бути самостійним. Будьмо ж горді за своїх предків і поможливості намагаймося наслідувати їх.

350 років тому над Дністром точилася жорстока битва між об'єднаними українсько-польськими військами і турецько-татарськими полчищами, що прийшли на українську землю для завоювання і поневолення. За розвитком подій на Хотинських полях напружено стежили народи усього світу. Їхні долі залежали від того, хто переможе в хотинській війні.

Аґресивна Турецька імперія, до складу якої входили завойовані країни Европи, Азії та Африки й яку населяло 60 мільйонів душ, була найбільшою державою того часу. В результаті загарбань вона запанувала на Чорному морі й Балканах, оволоділа гирлами найважливіших річок Европи — Дунаю, Дністра, Дніпра, Дону прагнучи використати їх, як опорну базу для наступу проти України, Білорусії, Польщі й Росії. Провідником експансії Османської імперії в Східній Европі був кримський хан, який разом з підвладними йому ногайськими ордами чинив руйнівні, спустошливі вторгнення на українські землі. Збройні сили „всемогутньої" Отоманської Порти мали репутацію „непереможної армії". Турецька навала загрожувала усьому европейському розвиткові.

На захист рідної землі проти турків і татар піднялося козацтво — збройна сила українського народу, яку в Західній Европі вважали найміцнішою перешкодою на шляху завойовників. Молодий султан Осман II переможно закінчивши перед тим війну з Іраном, оголосив тотальну мобілізацію і зібрав величезну різноплемінну армію. 29 квітня 1621 року із Стамбула вирушили на чолі з султаном 75 тис. турків (з них 10 тис. відібраної султанської ґвардії яничарів) та ще 30 тис. арабів. По дорозі приєдналося 47 тис. війська з европейських володінь, загони з васальних Молдавії та Валахії. 30 тис. ногайських і кримських татарів привів хан Джанібек-Ґірей. Такої величезної армії не бачили поля Европи. У липні 1621 року султан підійшов до Білгорода (Акермана). Ворог стояв уже на порозі Речі Посполитої, а там ще й війська не зібрали. Стривожений усім цим гетьман Ходкевич писав литовському канцлеру Сапезі: „Якщо так ідуть діла спочатку, то що ж буде далі?" Нарешті з великими труднощами військо близько 40 тис. жовнірів було зібрано, яке мало 38 гармат, воно підійшовши до Хотина з протилежного лівого берега річки розташувалося біля села Браги. Між іншим в 1620 році польське військо зазнало нищівної поразки від турецько-татарських військ під Цецерою, і на той час, про який іде мова Річ Посполита заледве змогла зібрати 40 тис. жовнірів та три десятки гармат. До того шляхетська Польща ворогувала з найближчими сусідами — Росією, Швецією і Семиграддям. Безуспішними були її горячкові пошуки допомоги в Західній Европі. Єдиним порятунком залишилось козацтво, найактивніша і найдійовіша і антиханська сила. Тільки бойове єднання з українським козацтвом могло відвернути катастрофу. Така думка утвердилась і в урядових колах і серед поспільства Речі Посполитої.

Козацтво погодилося виступити проти турецько - татарських загарбників, розуміючи, що смертельна небезпека загрожує обом народам — польському й українському. Таке рішення прийняла п'ятдесятитисячна козацька рада, що зібралася 15 червня в Сухій Діброві (між Ржищевим і Білою Церквою). 40 тисячне запорозьке військо рушило на допомогу польській армії. Українські й польські війська очолили видатні полководці того часу — ЗАПОРОЗЬКИЙ ГЕТЬМАН ПЕТРО КОНАШЕВИЧ - САГАЙДАЧНИЙ і великий литовський гетьман ЯН КАРОЛЬ ХОДКЕВИЧ. Польське військо стало

фронтом на південний захід, впираючись обома крилами в берег Дністра і маючи в тилу Хотин. Польська фортеця Хотин стояла на високому правому березі Дністра, пануючи над околицями. Її високі мури з наріжними вежами було видно здалека. Але в цій війні Хотин немав великого значення, справа йшла про те, чия сторона переможе в полі. За кілька днів до Хотина прибув королевич Владислав з 16 тисячами війська. Першого вересня козацьке військо зайняло позиції на лівому крилі польського табору. З ним було кілька сот донських козаків. Під Хотином запорожці створили досконалу систему укріплень, побудувавши свій традиційний табір. Вони засипали землею два ряди возів, перетворивши їх таким чином на міцні вали, під якими викопали окопи, а спереду — „вовчі ями". За нездоланними укріпленнями оборонці успішно витримували п'яти - шестигодинні масові артилерійські обстріли. Турецький табір уявляв собою не зовсім звичайну картину. На великому просторі вздовж Дністра розкинулись білі намети. Їх було так багато, що здавалося, годі й лічити. Тут стояли хури, коні, верблюди і осли. Гомін, крики, іржання, рев — усе зливалося в страшний гамір. Посередині табору маячили строкаті з багатими прикрасами намети воєнноначальників, а на горбі височіла ставка Османа. Основну масу турецького війська становила піхота. За найкращу частину вважали яничар озброєних ятаганами — кривими, вигостреними з одного боку мечами й рушницями. Власної кінноти під Хотином у турків майже не було, якщо не брати до уваги 30 тис. білгородських, кримських і ногайських татар. Третього вересня не давши своєму війську спочити султан повів його на польський табір. Він самовпевнено заявив, що обідатиме не інакше, як у польському стані. Всю силу удару турки спрямували на козаків, яких турецьке командування вважало основною і вирішальною силою в цій війні. Вони вирішили розгромити їх, а потім покінчити з поляками. Дев'ять разів атакували турки позиції своїх противників, п'ять штурмів було скеровано на козацький табір. Козаки були вправними фортифікаторами, цього їх навчило тривожне, небезпечне життя на степовому прикордонні, де постійно загрожував ворожий напад. Мужньо відбили козаки турків. Через великі втраті султан наказав своєму війську відступити. Козаки переслідували ворога. Зовсім не так повелися поляки. Стримка атака турків викликала страшенний переполох у польському таборі. Почалася паніка.

5 вересня султан знову повів наступ на польский табір. Основний удар було скеровано на позиції, зайняті польською шляхтою. Остання з самого початку воєнних дій виявляла страх і намагалася уникнути бою. ...„Багато шляхтичів, — писав ображений поведінкою своєї братії Собеський, — які належали до найзначніших родин, ховалися на возах між провіянтом; їх силоміць витягали з цих сховищ". Тут знову на допомогу прийшли козаки з польською челядю. Вони рубали турків, брали в полон, перекидали намети, хапали зброю, коней.

Ввечері 9 вересня, зовсім несподівано для ворога козаки з частиною челяді вдерлися в турецький табір. Серед турків почалася дика паніка. Осман із двома обозами втік за три милі від табору. Втративши кілька тисяч вояків, а також багато гармат і різного майна, турки залишили свій табір. У козаків, проте, не вистачало сили, щоб остаточно розгромити турків, була потрібна допомога. Вони звернулися за допомогою до гетьмана Ходкевича, але він наказав під приводом пізнього часу (наставала ніч) припинити бій. Перемогу було випущено з рук.

Сучасники, а пізніше дослідники — історики намагалися зрозуміти і пояснити цю поведінку польського гетьмана. Мабуть мало значення те, що Ходкевич під тиском сеймових комісарів — військових радників змушений був дотримуватись стратегії пасивної оборони в таборі, яка панувала у феодальних арміях.

На противагу їм Петро Сагайдачний був прихильником стратегії раптового, концентрованого удару, маневреної, динамічної тактики. Український гетьман організовував нічні вилазки й атаки на ворожий табір. В них максимально використовувалися фактор раптовості, ініціятивність і активність запорозьких козаків.

Після 9 вересня, протягом майже трьох тижнів, воєнін дії були дуже мляві. Тільки козаки турбували ворога своїми несподіваними вилазками. Скоро, однак, до турків прийшла допомога: Каракаш — паша привів двадцяти тисячне військо. Султан підбадьорився і вирішив розпочати новий штург.

28 вересня випав перший сніг. Околиці Хотина оповила густа снігова імла. Як тільки розвиднілось, заревли всі турецькі гармати, обстрілюючи польський табір. Немов велика і бурхлива річка прорвала гать — так кинулись на козацькі і польські позиції ворожі полчища. Але взяти польський табір так і не вдалося. Це був останній великий наступ турків.

І тепер, як читаємо в польській реляції, „дуже багато ворогів вивели з ладу запорозькі козаки". Вони обійшли турків і несподівано вдарили на них із тилу. Хоч турків і було відбито з великими для них втратами, але становище в польському таборі чимраз погіршувалось. Бракувало, харчів, ядер, свинцю для куль, пороху. Почалась пошесть. Великого лиха завдала дизентерія. Військо тануло, мов сніг проти сонця. 27 вересня помер гетьман Ходкевич, а тим часом про посполите рушення, яке скликав король, не було, як то кажуть ні слуху ні духу.

В таких умовах польські воєнноначальники вирішили укласти мир. 29 вересня польський гетьман Станіслав Любомирський, який заступив Ходкевича відправив у турецький табір своїх представників на переговори. 9 жовтня було укладено мирний договір. Цікаво, що в першому його пункті на якому дуже наполягали турки — Польща зобов'язалася стежити за тим, щоб козаки не нападали на турецькі володіння. Звичайно козаки не зважали на ті обіцянки, що їх дали польські дипломати туркам під Хотином. Вони нападали на турецькі і татарські володіння, палили маєтки феодалів і визволяли бранців.

Хто ж здобув для Польщі перемогу під Хотином? Навіть ті з польських сучасників що лише інколи дивилися правді у вічі, й то мусіли визнати заслуги українського козацтва і ганебну поведінку польської шляхти.

Отже, честь перемоги в хотинській війні належить передусім козацтву, його винятковій сміливості, мужності й завзяттю. Успішне завершення хотинської битви принесло запорозькому гетьманові світове визнання. На чолі об'єднаних загальноевропейських збройних сил антитурецької ліги плянувалося поставити українського полковника ПЕТРА КАНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО лише передчасна смерть звитяжця від одержаної рани під Хотином перешкодила здійсненню того пляну.

До Богдана Хмельницького серед козацької старшини Петро Сагайдачний був найвизначнішим військовиком, державним і політичним діячем. Можна погодитися з думкою історика К. Г. Гуслистого, що герой ХОТИНСЬКОЇ ПЕРЕМОРИ — був певною мірою попередником керівника визвольної війни українського народу 1648—1654 р. р.

Перемога козаків під Хотином викликала радість і задоволення у всіх народів, які стояли під загрозою турецької навали. Це була перша нищівна поразка османської армії на суші.

Вирішальна роль українського козацтва у цій події світового значення визнавалась усією Европою.

Наталія Кібець

Новинки з Централі Союзу Українок

Дня 5-го червня відбулося засідання управи централі. Обговорено між іншими ось такі справи:

1. Поїздка голови п. Л. Івасюк на Провінційний З'їзд до Британської Колюмбії, що відбудеться у місяці жовтні.

2. З канцелярії С.У.К. вислано лист співчуття до Союзу Українок Аргентіни з приводу смерти їхньої голови д-р Лідії Макарух-Іваницької, також вислано листа співчуття до п. А. Сирник з приводу смерти її мужа І. Сирника, головного редактора „Українського Голосу".

3. Підсумовано всі справи зв'язані з виданням книжки ЮКРАЇНІЯН ЕМБРОЙДЕРИ і рішено книжку перевидати. Це буде другий наклад.

4. Голова Союзу Українок Канади п. Л. Івасюк їздила на Конвенцію Канадійської Національної Жіночої Ради, що відбулася у Реджайні у днях 29, 30 і 31-го травня.

5. На цій Конвенції довголітня заслужена членка С.У.К. п. М. Мадюк одержала життєву грамоту. Пані Л. Івасюк мала приємність цю грамоту їй вручити.

6. Також на цій Конвенції П. Г. Гнатишин, перевибрана голова Канадійської Національної Жіночої Ради, одержала життєву грамоту.

7. У Реджайні п. Л. Івасюк виголосила промову на храмовому обіді. Священиком громади є о. Н. К. Мороз.

8. Членки центральної управи Союзу з приємністю вислухали докладний звіт з цього З'їзду.

9. Пров. Екз. на Східню Канаду запросила п. Л. Івасюк виголосити головну доповідь на святкуваннях, що відбудуться у днях 6, 7 і 8-го жовтня у Гамільтоні.

10. У Реджайні п. Л. Івасюк мала зустріч з членками місцевого відділу С.У.К.

12. Комітет Українок Канади у своєму обіжнику повідомив, що приготовлено перекладений матеріял для видання поверх 30-ти книжок з української мови на англійську, які можна

Василь Шевчук

Григорій Сковорода

РОМАН — ФРАГМЕНТ

Наступне число журнала за м. серпень-вересень буде присвячене 250-літтю з дня народження українського філософа Григорія Сковороди. В цім числі ми поміщуємо частину з роману Василя Шевчука „Григорій Сковорода", а докінчення фрагменту буде також в наступнім числі.

Редакція.

З весною стрівся в мандрах. Засмаг, зміцнів, обвітрився. Як і птахи небесні, не жав, не сіяв, але не був голодний. У кожній хаті його приймали радо, ділилися усім, що мали, з благовінням слухали його казання й розповіді про ті міста і землі, в яких бував чи про які читав у книгах. Зробив нову сопілку і грав дідам на пасіках, статечним літнім людям біля церков на папертях, а молодим на вигоні, на колодках. Ніде не жив подовгу. За день, за два його підхоплювало й несло все далі й далі, в незнані села, пасіки та хутори.

І так було до травня. Й до хуторів неподалік од Валок.

Дорога йшла старим дубовим лісом. Серед пухнастих зелених крон чорніло віття нелинів. То тут, то там обабіч шляху цвіли хмарками дички. Співали вивільги. Й Сковороду теж потягло на пісню. Простуючи рябим од тіней шляхом, він насолоджувався привіллям, рухом, радістю від щастя бути вільним, не зобов'язаним нічим нікому в світі, окрім людей, які ділилися своїм шматком, немовби з рідним. Щоправда, ці його добродії не вимагали за хліб і сіль нічого, а навпаки, були цнотливо вдячні за честь зустріти гостя, нагодувати й почути слово про те, що в світі діється. Благословенні люди, свята земля, що їх народила!

Намацуючи, ніби сліпий стежину, слова й мелодію, він заспівав, висловлюючи свої думки тривоги, своє життєве і філософське кредо:

Нині — скипетр и булава,
Утро вставши — худа слава,
Сердце пробождает сквозі,
Руці связанни і нозі.

Як избігнуть сіти?

Мов юна мати первісткові, радів Григорій пісні і трепетав перед великим чудом її народження. Ще й ще повторював, варіював, шукав найкращу форму і насолоджувався словами, музикою. Це справжнє таїнство! Ген біля того хутора який він поминув недавно, ще не було нічого, окрім думок і настрою, а зараз — пісня, у плоті й крові, нове створіння, що, може статися, переживе не тільки його самого, а й усіх живущих нині і незачатих.

Днесь піяна скачет воля,
Утро вставши — тщетна доля... —

повів Григорій далі. Й нараз відчув, що до його мелодії вривається якась чужа, стороння. Він зупинився і перестав співати. Праворуч шляху, на лісовій галявині, оточена з усіх боків березами, виднілась хата, а біля неї хліви, садок та пасіка. Десь звідтіля, із саду, покритого туманом цвіту, і линув спів. Співала дівчина. На диво, голос був у неї стриманий, грудний, величний. Вона долала легко і нижні й верхні ноти, дарма що вибрала важку козацьку пісню.

Ой да пішов би я та й на Запорожжя,
Сам доріженьки не знаю:
Гей, либонь, стану, стану, подивлюся,
Гей, доріженьки розпитаю...

Григорій слухав, забувши геть про тільки що народжений світ кант або псалом. Він ніби бачив дівчину — стрункa, чорнява, з косою нижче пояса й очима, повними якогось смутку-горя... Вона стояла у вишнику під лісом, дивилася у синє-синє небо, облямоване вишневим білим цвітом, і виливала душу. Співала так натхненно і так вживаючись у кожен звук і слово, що у Григорія отерпло серце. Він ще не чув ніколи такого співу, не зустрічав такої дівчини.

Ой да пішов козак, ой да пішов молоденький
Та хустиною має;
Гей, за ним, за ним молода дівчина,
Гей, дрібні сльози проливає...

І не помітив, як повернув з дороги й попрямував до хутора. Отямився, коли вже вперся у невисокий лозовий тин. І знову побрів у ліс. Якась мана, чаклунство! Поважний муж, учитель побіг за дівчиною, мов парубчак безвусий.

Пекло у грудях, і серце гупало, неначе дзвін на сполох. Наддав ходи. Проте не міг

буде поручувати публичним і шкільним бібліотекам.

13. Ми одержали БЮЛЕТЕНЬ Українського Вільного Університету у Мюнхені, Німеччина.

14. Союз Українок буде брати участь у конференції, що її скликає Провінційний Уряд Альберти у справі ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУР ЕТНІЧНИХ ГРУП.

О. Лукомська, секр.

утекти од чарів пісні. Вона летіла слідом, сліпила очі, била у душу крилами і завертала назад, до хутора.

Аж біля Валок стишився. Сів на пеньок, віддихався. І засміявся: оце дав дьору — забіг хтозна-куди! Довкола граб і липа. Удалині село й фортеця, а на узліссі неподалік — велика пасіка, колод на сто. Над нею в небі уже низьке рожевувате сонце... Туркоче горлиця. Десь біля пасіки повторює перед нічним концертом свої колінця й трелі соловей... Повітря чисте, свіже, хмільне від квітів, зелені... Рай, просто рай! Чого ще в світі треба? В старого пасічника, напевне, знайдеться, чим вдовольнити голод і де прихилити голову...

Страху, з яким тікав од хутора, вже не було. Була байдужість, утома. Та ще велика нехіть лишати це благословенне місце і... цю дівочу пісню. Боявся сам собі признатися, геть проганяв ту хутірськуману, проте вона не йшла із серця і раз у раз відлунювалася хоча й тривожним, але приємним щемом. Він розумів, що це спокуса, випробування мужності. Не знав лише — від кого. Якщо то деймон затіяв з ним таку підступну прю — хай начувається! Коли ж то Бог...

Хотілось їсти, пити. Піднявши з землі свою торбину й не закидаючи її на плечі, побрів до пасіки.

Його зустрів високий сивий дід. Пропахлий воском, медом та різнотрав'ям, старий здавався чарівником, бджолиним богом. Ледь усміхаючись, одчинив сякі-такі ворітця і вклонився:

— Ласкаво просимо. На хліб, на мед та на джерельну воду!

— Спасибі, батьку. Хліб та вода, то козацька їда! А як знайдете ще трохи сіна, щоб переспати ніч, то вже нетязі й рай...

— Чом не знайдеться, — всміхнувся пасічник. — Ночуй здоровий!

— Дякую

Вони пройшли стежиною поміж двома рядами вуликів до куреня, що причаївся біля старої липи.

— Сідай, козаче, — сказав дідусь ласкаво. — Спочинь з дороги. А я зберу, що Бог послав, та повечеряємо, поки лампада світить.

Він подивився на пригасаюче надвечорове сонце, звільнив бджолу, яка заплуталася в його волоссі, й зайшов, пригнувшись, до куреня.

Сковорода поклав під липу торбу, накрив брилем і ліг на спориш.

Втягнув повітря: тут гостро пахло напівсухими травами, корінням, квітами, неначе хтось поруч викосив чарвіну луку, де квітувало з усього світу зілля... Заплющив очі й наразі почув матусин слізний голос.

— Бабуню, рибонько, рятуйте хлопця!

— Не голоси, Палажко. І не таких я відволоджувала. А це пристріт, дрібниця. Ось пошепку, дамо відвару...

— Заснув, сердешний, — почулось поряд пасічникове.

— Ні, батьку, ні, — розплющив очі Сковорода. — Згадалося, як ще малим мене водила ненька на хутори до знахарки.

Підвівся, сів по-козацькому.

— Й допомогло? — озвався пасічник, прославши білу плахту.

— Як бачите.

Старий поклав брунатний свіжий буханець, поставив миску меду.

— Велика сила в зіллі, — сказав небавом. — У кожній травці — зброя супроти рани, виразки або хвороби. Коли б напевне знати, яке від чого зілля, то не хворіли б люди. Ми по здоров'ю ходимо...

— А ви не знахар, діду? — спитав Григорій.

— Ні, — одмахнувся пасічник і, осінивши себе хрестом, узяв хлібину в руки. Нарізав скибок і став припрошувати: — Ось хліб, ось мед — вечеряй. Не осуди за бідність. Чим маємо, тим і приймаємо.

—Вечеря царська.

— Їж на здоров'я.

Угамувавши голод, Сковорода дістав сопілку.

— Калинова? — пригладив вуса пасічник. Узяв, оглянув і, повернувши, заговорив, немовби муляли йому цілющі зела й древа: — Здавалося б, ну що таке калина? Звичайний кущ. Ні жердки з нього, ні навіть пужална; хіба що ягоди на пироги... А придивися та поспитай в людей бувалих, знаючих, то перед нею, матінкою, знімати шапку треба. Простуда, кашель або гарячка — запарюй цвіт калини. Болить живіт — їж ягоди. А кровотеча, рана — товчи мезгу[1] і прикладай, загоїться...

— А пошептати? — спитав Григорій не без лукавства. Він певен був, що здибав діда-знахаря.

— То все пусте! — махнув старий рукою. — Морочать людям голову. Не в шепотінні — в самому зіллі сила.

— Ви лікарюєте? — не угавав Григорій.

---

[1] Однорідна маса з молодої кори.

— Допомагаю інколи... — признався той нарешті. — Даю поради, трави... Хорують люди, то треба ж якось їм рятуватися.

Сковороді стало прикро за ту настирливість, з якою він допитувався, чи знахарює пасічник. Аби спокутувати свою провину, заговорив серйозно, стримано, немов колега:

— Аякже, треба. Треба... Я чув колись, що в Індії, хто скорпіоном ужалений, бере і ним же натирає ще свіжу рану. Допомагає! Там скорпіонів повно, і через те у кожній хаті напоготові стоїть посудина, в якій вони в олії плавають.

— Напевно, в тілі їхньому, окрім отрути, є й проти неї сила, — сказав старий, подумавши. І попросив: — Заграй-но щось душевне.

Уже смеркалося. На заході ще догасала червона крайка відблисків, а на схід сонця світ огортала густа пітьма. День засинав, втомлений. Ані шелесне. Тиша. На чисте поле неба повибігали зорі...

Григорій узяв у рот свою калинову, вдихнув повітря, щоб перелити його в журбу мелодії, і, занімів: над головою тьохнув сам лісовий маестро. Взяв ноту-другу та як зайшовся, защебетав!..

— Не можу, батьку, — прошепотів Григорій. — з таким співцем змагатися...

Старий кивнув, заплющив очі, слухаючи.

А ліс дзвенів піснями. По хуторах і пасіках, по приструмкових хащах і непролазних тернах, по байраках, долинах ні на хвилину не затихав той спів, та музика, те вечорове весняне диво.

— Земля співає...

— Істинно.

Коли лягали спати у курені, обвішаному всіляким зіллям, цвітом, Григорій знову крізь солов'їний щебет почув дівочий голос. Прислухався — розтанув, щез. Та лиш склепив повіки — розлився в грудях хвилею. Закалатало серце.

— Батьку, а чий то хутір, у березняку? — спитав тихенько пасічника.

— Побіля шляху?

— Так.

— Упала в око дівчина?

— Та ні...

— Балакай! Коли б мені хоч років сорок скинули... А хутірець Майорів.

— Вона панянка?

— Де там. Майор — це прізвисько. Із посполитих чи з козаків... Чотири роки тому купили пасіку та клаптик лісу й поставилися. Вони приїжджі, здалеку...

І, засинаючи, Григорій чув, крім солов'їв, широку, журну пісню про козака, який шукав на Січ дорогу, та про кохану дівчину, що омивала слізьми його сліди.

**
*

Вона явилася за кілька днів ополудні.

Сковорода сидів у затінку й читав єврейську Біблію, яку йому, прощаючись, подарував Мирославський. Недавно щедрив дощик, і все довкола мінилось, грало, сяяло. Рахманні, мокрі бджоли, п'ючи росу з нектаром, сушили крильця в променях. Дерева, трави, квіти — усе тяглось до сонця, аж шелестіло. Завзято, весело шугали в небі ластівки. Десь недалеко в лісі навперебій лічили комусь літа зозулі. Весь у пилку та пелюстках, зарошений, вернувся з лісу пасічник і, сидячи в задумі, перебирав свою цілющу здобич.

— Добрийдень вам... — долинуло чиєсь несміливе.

Сковорода звів погляд і неподалік на стежці побачив дівчину. Вона була струнка, чорнява, з косою нижче пояса й очима, повними якогось смутку-горя... Це ж Майорівна!

— Здорова будь і ти, — озвався глухо пасічник. — Що скажеш, дочко?

— Щось із татусем недобре діється, — аж подалася до нього дівчина. — Не їсть, не спить, покійну матір згадує і все чогось жахається...

— Й давно це з ним?

— Від позавчора.

Старий зітхнув.

— Допоможіть, дідусю!

(Далі в наступнім числі)

Вплітаю китицю свіжих квітів у нев'янучий вінок у пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Василя Присяжнюка, який упокоївся 8-го травня 1972 року, в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Присяжнюк, діти й онуки, Пайн Ривер, Ман.

— — — — —

Складаю китицю квітів на свіжу могилу нашого похресника, бл. п. д-ра Мирослава Тараса Реґана (Рараговського), який упокоївся в місті Ванкувері, Б. К., 24-го травня 1972, прожившн 55 років і 5 місяців. В його пам'ять пересилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Висловлюю моє глибоке співчуття засмученій мамі і дружині Олі та дітям.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Марія Михалишин, Едмонтон, Алберта.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу, бл. п. д-ра Мирослава Тараса Реґана (Рараговського), який відійшов у вічність 24-го травня, 1972 в місті Ванкувері, Б. К., засилаю на пресовий фонд журналу „Промінь" $5.00. Висловлюємо

Володимир і Наталія Базюки з родиною,
Едмонтон, Алберта.

PROMIN

Vol. XIII, 7 ENGLISH SECTION July, 1972

THE ETHNIC APPROACH TO HUMAN RIGHTS

Speech by Miss Valerie Kasurak in Winnipeg on April 29, 1972

This is a rare pleasure for me: it is always an honor to be asked to address a group of people, but today I derive an *added* pleasure in being given the opportunity to speak to an audience of Ukrainian-Canadians — people with whom I share a cultural heritage. It is appropriate, then, that my talk is *about* sharing, about participation: I believe that ethnic groups should work in the larger community — should become involved in it. I believe that this communal effort and involvement is extremely important — is vital — in the area of human rights.

I have been interested in human rights for twenty-five years. Twenty-five years ago the safeguarding of our rights presented a great challenge; today the challenge is as great. That is one conclusion I must draw from a long involvement in this cause, and from a recent experience of mine as a member of the Windsor Advisory Committee. This body was created by the Ontario Minister of Labor, at the suggestion of the Ontario Human Rights Commission. Its purpose was to examine the employment problems of Windsor's minority groups. Membership in this Committee afforded me a close view of human rights problems. We met for fourteen months. The committee represented all the interested groups in the community. We learned this: that lack of training, inadequate education, poverty, and discrimination affected many members of the minority groups in Windsor. We prepared an extensive report which stated the problems and offered recommendations for their solution.

In contrast to this close look, some years ago I got a comprehensive view of human rights issues: I was an alternate delegate from Canada to the United Nations Commission on Human Rights, first in New York, and, the following year, in Geneva. I would like to share some of that experience with you, in the hope that you will find it as instructive as I did.

I found there is a global concern with human rights, a concern which, though real, is often confused by a misdirected and parochial nationalism. That is the over-all impression that I gained.

At the session in New York we dealt with racial discrimination. The delegate from the Soviet Union took every opportunity to embarrass the United States, constantly referring to its racial problems. At the Geneva session we were engaged in the planning of an international convention, the object of which was the elimination of religious intolerance. This, in turn, proved awkward for the Soviet Union. The Israeli representative (among others) alleged religious discrimination, deploring the treatment of Jews in the Soviet Union. The Soviet delegates denied the charges and insisted that every religion in the Soviet Union having more that twenty adherents might form a religious community. Morris Abrams, the United States delegate, replied that, "if a society says it is perfect, then there is no room for improvement. Such a society does not recognize its faults and therefore does nothing to correct them." This remark of Mr. Abrams is axiomatic: it is terse and it is true. The image is of an ostrich, its head in the sand, its imperfections clearly visible to all but itself.

At the formal and informal sessions of the

United Nations I was a in favorable position — to observe, to learn, and to share ideas and experiences. My knowledge of Ukrainian lifted the iron curtain for me. (I might note here, parenthetically, that a second language is a useful thing which costs nothing ,is compact, and easily portable.) I was the only one present able to speak with the Polish, Russian, and Ukrainian representatives without an interpreter. I was courteously treated and presented with a number of small gifts; more importantly, my bilingualism enabled me to participate more fully than I otherwise could have done, in the interesting (and sometimes strange) conversations going on all about me. For example, the Ukrainian representative, professor Nadbailo of the Taras Shevchenko University in Kiev, explained to me that Canada was a British colony, and that Canadians consequently had no national identity. This gave me an opportunity to tell him about Canada and its people.

I asked him, in turn, about the Ukrainians. I asked him about conditions in the Ukraine, as I knew they existed. When I referred to the odd discrepancy between official accounts of life in the Ukraine and the accounts given by recent immigrants, the communist delegates dismissed this by saying that those who emigrated to North America were nazi collaborators whose word could not be trusted, whose delight it was to slander the Ukraine — and that loyal Ukrainians would never have left their country. When I reminded them that many of our Ukrainian-Canadian visitors were not allowed to travel freely, to visit their families, they again had an answer, and again the answer was less an answer than an evasion. Travel regulations were, I was told, left over from Stalin's time, and would soon be changed. Franko's son and grandson, Stefanik, and others, were tireless party workers — this professor Nadbailo told me much oftener than he need have done.

As I look back on this rich and often puzzling experience, it occurs to me that enumerating human rights is vastly easier than their implementation. These debates in which we were involved were public; they created public expectations — but not every country can make the laws to realize these expectations, to transform them from fine words and high hopes into facts.

Fortunately, Canada does have laws, and does have bodies to administer them. Every province now has human rights legislation, and has provision for the laws that are made to be implemented, and enforced, and made effective. These legislative bodies have appeared after the second World war; this is not coincidence: our memories and the documents of the times do, if we care to consult them, tell us that there was discrimination in Canada before the war, but this discrimination was made much more visible by the post-war flood of immigrants. Metropolitan Toronto is an example: before world war II nine out of ten Torontonians were Anglo-Saxons. Today at least 500,000 of Toronto's two million people are now newcomers. As these people's numbers grew, hostility to them grew. The result was a discrimination which was as sad as it was needless. The result of the discrimination was a general loss — to the immigrants, and to the community — a loss that need not be dwelt upon.

1962 saw the birth of a counter-force, The Ontario Human Rights Commission. I would like to describe the Ontario commision to you; I hope my description will stimulate your interest in the Manitoba commission, and in the cause of human rights generally.

The Ontario Commission began with one piece of legislation to administer, the Ontario Human Rights Code. This code covers discrimination in employment, in housing, in public accomodation, race, religion, color, nationality, ancestry, and place of origin — these are the bases of discrimination which the code forbids.

In 1966 the Age Discrimination Act was passed, and was given to the commission to administer. This act forbids employment discrimination on the basis of age, especially the ages forty to sixty five. The commission's guiding principle is this: A person is not free if, because of his race, his religion, or his color, he is denied what would otherwise be his.

Complaints must be brought to the commission; that is the provision of the two laws just mentioned. Then follows a confidential investigation, an investigation designed to protect both parties, the complainant and the one complained against. When the facts are known, two things may happen: either the complaint is dismissed or it is upheld; if it is upheld a conciliation settlement is awarded; once reached, this settlement may, if necessary, be enforced by law. This is likely the Manitoba Commission's procedure as well.

Which groups lodge the most complaints? The visible minorities, namely, blacks, native Indians, and Asians. Next come European immigrants, then Jews.

Besides the investigation and conciliation of complaints, the Ontario Commission has three other functions: education, research, and community action work.

The education program uses the media, all of them, to make known the commission's existence and the laws it administers.

Facts are the special concern of the research program. Facts are the basis of the commission's work, the research program furnishing them, and thus enabling the other commission programs to act on something more solid than speculation. Two important studies have recently been completed. One has resulted in a book called *Teaching Prejudice,* a scrutiny of bias in textbooks. It recommends among other things, that school texts be sought which contain current information on minority groups — their status, their histories, their various contributions.

The other major recent study is the *Elkin Report.* It was based on the results of public hearings held to discover whether actors, musicians, and models belonging to visible minority groups — blacks, Asians, and native Indians — are discriminated against in employment on television commercials and advertising photography. Dr. Frederick Elkin, a distinguished sociologist, concluded in his report that racial discrimination does exist in the advertising industry, and that the Canadian image projected by advertising does not accurately reflect Canada's diversified population. The results of this distortion, speaking generally, are divisive; it makes our Canadian way of life just that much more difficult for the under-represented groups to think of themselves as Canadians, to share our culture, and to participate in it.

The Community Action Program of the Ontario Commission deals with minority groups, including native Indians and immigrants. An example of its activities is the case of the Indians in Northern Ontario, and their difficulties with the police. The commission, with the cooperation of the Ontario Provincial Police, established liaison committees between the O.P.P. and the reserves, enabling representatives from each to meet and share ideas and opinions. As a result, the O.P.P. has asked the commission's help in finding suitable Indian policemen, providing, if necessary, any remedial education required.

For several years there has been a continuing project, in cooperation with the Emloyment Standards Branch, the purpose of which is to rectify both employment and human rights injustices perpetrated upon Indians. Thousands of dollars have, in the form of back pay, vacation pay, and pay differential, been recovered for them from their employers — the object being to raise their earnings to the level of the standard minimum wage. The commission, also seeks jobs for Indians with the help of an Ojibway-speaking officer of the commission's regional office in Thunder Bay.

The second objective of this Community-Action phase of the commission's work is to reach those unable to come to us. In 1969, to help solve this problem of inaccessibility, the commission opened a neighborhood store-front office in Toronto, which services as an information centre. It is called Services for Working People. With the aid of translators speaking four languages, officers give information to, and arrange contacts for those applying for help. There are sixteen categories of problems. Over a thousand queries are handled each month.

This is an example of a frequently encountered problem: many immigrants are subjected to a relatively new form of employment discrimination by which the applicant is turned down for lack of "Canadian Experience". Except in a few valid circumstances the allegation is a subterfuge. The real reason for an immigrant's being refused employment is a vague and inarticulate, but no less real, fear of the new, the different, the unknown — in a word, the new Canadian.

Here is the immigrant worker's dilemma: how does one acquire "Canadian Experience" if nobody will hire one without it? For the professional man, as well, the horns of this dilemma are quite sharp. His degrees and certificates must be recognized, of course, before he may practice the profession for which he has been trained. Often, these degrees are not recognized. Many immigrant professionals complain that there are so many such refusals that discrimination, and not the alleged rigidity of standards, must be the real reason for them.

I will conclude this review of the Ontario Government's Human Rights Activities with a word about some new legislation concerning women. The current strong emphasis upon equal opportunities for women has led to the passage of The Women's Equal Employment Opportunity Act of 1972. Besides administration of the act an attempt is being made to change, through the media, the kind of thinking on the part of employers and unions which made the passage of the act necessary.

I have just outlined for you the work of

the Ontario commission. This information will soon become familiar to you in Manitoba as the activities of the Manitoba commission engage more and more public attention. Allow me to express the wish that you will do more than become aware of your own commission — that you will actively support it.

The cause of human rights and equal treatment requires your firm support. Discrimination is engendered and perpetuated by an unfortunate separation into closed groups; conversely, working together and a broad participation in many areas acts to dispel prejudice and discrimination. People discriminate against those whom they don't know, with whom they neither work nor socialize. People discriminate against those with whom nothing is shared.

But working together is reciprocal: it means that not only do the English and French speaking citizens approach the ethnic minorities, but that the minorities advance and take their place in the life of the community. And here I address myself to my fellow Ukrainian-Canadians. I acknowledge, and most happily, the contributions to the wider community which Ukrainian-Canadians have made, and are making. I need not list these cultural, social, and political contributions for this audience; you know they have exerted a national influence. The good name of Winnipeg's Mayor Juba has reached all parts of Canada and we, in Windsor, have invited him to speak to us when his schedule permits.

But there is another and contrary attitude present in the Ukrainian-Canadian community (as in other ethnic minorities) — the attitude of self-segregation. Of course, it is only natural for a man or woman recently arrived in a new land to seek out his fellows, to live in their neighborhood, to work for his own people exclusively. But this isolationist pattern of living, will, if prolonged, ensure that the native-born population remain always unknown to him, and he to them.

Inherited hostility is an added burden for the European immigrant. The nationals of neighboring countries in Europe constitute for each other what was formerly called "The Ancestral Enemy" — even in a new land, the hostility persists, the immigrant reacts, and by so doing segregates himself further. He segregates himself not only from native-born Canadians but from other immigrant groups. It takes a strong and conscious effort to overcome these two tendencies, but is an effort that should be made.

I believe that, for the Ukrainian-Canadians, the time has come to make that effort. We have built up our institutions, religious and cultural. I congratulate our Ukrainian pioneers upon these dearly-won accomplishments, and would do something, say something, to continue their work, so well begun.

Today, when the concept of a multicultural society is becoming a part of the Canadian way of life, Ukrainian-Canadians have an opportunity to lead this new cultural development by playing a dual role, fulfilling a dual and mutually reinforcing function: conserving our culture and, simultaneously, learning of the heritages of other Canadians, sharing with them our strengths, participating with them in a larger life. Only thus will the gaps begin to disappear — the gaps between ethnic and French and Anglo-Saxon, — the gaps between parent and child.

UKRAINIAN LANGUAGE CAMP FOR GIMLI, AUGUST 7-18

A Ukrainian language camp will be held August 7 to 18 at the Gimli Leadership Training Centre, Tourism, Recreation and Cultural Affairs Minister Laurent L. Desjardins has announced.

The camp will be open to students of Ukrainian who are 12 years of age and older. It is designed to encourage in the students a greater interest in learning the Ukrainian language; help them gain confidence in speaking and understanding the language, and develop in them a greater awareness of the Ukrainian-Canadian Culture.

Families are encouraged to attend. Camp activities will include drama, music, crafts, dancing, painting, pottery, swimming and social events.

The total cost per person is $55. This includes accommodation, meals, instruction and all supplies for programs.

Mr. Desjardins said this is a pilot program sponsored by the Department of Tourism, Recreation and Cultural Affairs, the Department of Education, and the Secretariat on Dominion-Provincial Cultural Relations, in co-operation with the Ukrainian Chapter of the Modern Languages Association and the Ukrainian Canadian Committee.

Co-ordinators for the project are Cecil W. Semchyshyn, cultural development officer and Miss Nadia Kostyshyn, creative arts consultant with the community recreation branch.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Ой веселі дударі

Ой веселі дударі,
Замузичте дітворі.
Так заграйте гопачка,
Щоб аж пил з-під
каблучка!
А веселу тропотянку
Грайте нам безперестанку.
Боком,
Скоком,
Перескоком
Закружусь, махну рукою
Тільки вихор вслід за
мною.
Хай похвалиться матуся:
Он яка моя Ганнуся!

В. Ладижець

ЕКСКАВАТОР

— Гав! Гав! Гав! — люто гавкав Котот, кудлатий собачка з довгим хвостом.

Але екскаватор не звертав на нього ніякої уваги. Своїм величезним ковшем він підіймав угору уламки зруйнованого будинку і з гуркотом висипав їх у вантажну машину...

Мама й Ара дивилися, як працює величезна машина, й сміялися з Котота.

— Чого ти гавкаєш, — казав Ара. — Усі мовчки дивляться, а ти — гав! гав! Це ж екскаватор, а не звір. Ти, певне, сердишся тому, що він ламає будинки? Та які ж це будинки: малі, кособокі! Чув, мама казала, що замість цих халуп тут побудують височезні доми, а в дворах будуть фонтани, майданчики, щоб гратися... А ти, дурненький, сердишся. Ну, подумай сам, що краще?..

Але Котот ніяк не хотів угамуватися. Раптом він весь зіщулився, стрибнув уперед... і

потрапив просто в ківш екскаватора, де було повно землі. Але тут ківш із землею піднявся вгору. Котот так і заціпенів од жаху. Стріла екскаватора помалу повернулася до грузовика. Якусь секунду Котот висів у повітрі.

— Ой! Котот! Котот! — з жахом вигукнув Ара.

Екскаваторник визирнув з будки й осміхнувся.

— Не бійсь, малий!

Ківш поволі опустився в грузовик. Котот хутко стрибнув у машину, звідти на землю й помчав навпростець, наче його підганяло ззаду вітром...

Коли Ара з мамою вернулися додому, Котот лежав під сходами й тремтів.

З цього дня він більш не гавкав на екскаватор, а коли бачив його, намагався втекти якомога далі.

Х. Гюльназарян

Дорога

Дорога добра. Вона всім дозволяє ходити по ній. Вона чекає на нас біля воріт, щоб одвести до дідуся на баштан. Дорога завжди лежить і тільки на горбі підводиться, щоб глянути на небо: чи не збирається на дощ?

К. Чуковський

Курчатко

Було собі на світі курчатко. Воно було маленьке. Осьтаке.

Але воно думало, що воно дуже велике, і гордовито задирало голову. Ось так.

І була в нього мама. Мама його дуже любила. Мама була ось така.

Мама годувала його черв'яками. І були ці черв'яки ось такі.

Одного разу наскочив на маму Чорний кіт і погнав її геть із двору.

І був Чорний кіт ось такий.

Курчатко залишилось коло паркана само.

Коли це бачить воно: злетів на паркан гарний півень, витягнув шию ось так і щосили загорлав: „Кукуріку!". Ще й поглянув гордовито на всі боки: „Чи я не молодець? Чи я не співець?"

Курчаті це дуже сподобалося. Воно теж витягнуло шию ось так.

І щосили запищало: „Пі-пі-пі-пі! Я також співець! Я також молодець!" Але спіткнулось й гепнулось в калюжу. Ось так.

У калюжі сиділа жаба. Вона побачила його й засміялася:

„Ха-ха-ха! Квак-квак!
Ну й співак!
Ну й співак!"

А жаба була ось така.

Тут прибігла до курчатка мама. Вона пожаліла й приголубила його. Ось так.

Сонце

У сонця багато-багато прутиків світла. Ними воно підганяє каченят до річки.

Громадська і родинна хроніка

З ЮВІЛЕЮ НА ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ"
Канора, Саск.

В суботу, 22-го квітня, 1972 року сповнилося 55 літ подружнього життя панства Луки й Анни Половичів. З цієї нагоди в домі панства Половичів відбулася родинна ювілейна вечер'я, на яку був запрошений місцевий священик з добродійкою та п. Дмитром Гриціною з Вінніпегу. Парох громади, Всеч. о. В. Бойчук поблагословив страви й склав щирий привіт Ювілятам, а всі присутні відспівали їм многая літа. Також з нагоди цього Ювілею, панства Половичів відвідали з побажаннями в їх домі визначні громадяни й приятелі з Канори.

Панство Лука й Анна, з дому Секундяк, Половичі дружилися 22-го квітня 1917 року в церкві на Антонівці коло Канори, Саск. Від того часу вони проживали в таких місцевостях: Сван Плейн і Ватсон, а від 1967 року в Канорі, Саск.

Бог обдарував панство Половичів двома діточками — дочкою Марією і сином Михайлом. Старша Марія живе зі своїм чоловіком Іваном Гребенюком в Канорі, де вони є активними членами громади. Сином Михайлом не пощастило панству Половичам довго втішатися, а це тому, що він враз з багатьома іншими канадськими вояками загинув під час другої світової війни й похований у Нюфенленд.

Панство Половичі це широковідомі працівники на церковно - громадській ниві. Вже не один раз про їх працю чи жертвенність писалося в часописах. Вони й надалі такими остались. В Канорі панство Половичі є активними членами Української Православної Церкви Святої Трійці, а пан Лука є одним з дяків, а також співає в церковнім хорі. Пані Анна Полович також є активною членкою відділу Союзу Українок Канади ім. Марії Маркович.

З нагоди 55-ліття подружнього життя й з вдяки до Бога панство Половичі й цим разом зложили свої жертви на добрі цілі. На місцеву церкву $100.00, на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади $25.00 і $10.00 на пресовий фонд журнала „Промінь", якого пані Полович є передплатницею від його появи.

Нехай Господь обдарує панство Половичів кріпким здоров'ям і дозволить їм ще многі й многії літа щасливо прожити!

Приятелька.

СУМК Ансамбль: сидить керівник Ансамблю Г. Білушенко. Стоять (зліва направо): Г. Василечко, О. Бурак, Н. Шпитковська.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Ґримзбі, Онт.

Свято, найбільшої нашої поетеси Лесі Українки, наш відділ Союзу Українок ім. кн. Ольги в Ґримзбі, Онт. відсвяткував цього року 27 лютого, 1972.

Безпосередньо після св. Літургії, настоятель церкви св. Юрія о. Т. Міненко відслужив панахиду за спокій душі Лесі Українки. В панахиді взяли участь всі присутні членкині товариства, як також і наша гостя-доповідачка з Гамільтону б. голова Союзу, п. Анна Токарик з свічками в руках.

Мистецька частина свята, розпочалася в 3-ій год. дня в парафіяльній залі. Свято відкрила пані Марія Нечай. Надзвичайно гарно деклямували вірші Л. Українки наші шкільні діти. „Надія" — Григорій Андрушко, „Тиша Морська" — Михайло Міненко і Петро Кухарук, „Вечірня Година" — Настя Шпитковська. Жіночий хор відділу під супровід мандолін пань Стефанії і Мирослави шпитковських, проспівав три пісні. „Ой, не зникли золотії терни", слова Л. Українки, муз. Колісниченка, „Чи знаєш ти" ,і „Горе ж моє горе".

В дальшій частині програми слідувала доповідь нашої гості з Гамільтону п. Анни Токарик. Голова відділу п. Теофіля Лиса, представила присутнім доповідачку п. А. Токарик і причепила їй гарну квітку. Доповідь п. А. Токарик була коротка, жива і цікава. В своєму слові вона підкреслила, що ось вже проминуло 100-річчя Л. Українки, а її палкі слова не втратили тієї сили і чим далі то більше і більше стають зрозумілими не тільки

для нас старших, але особливо для нашої молоді. Молодь, підкреслила доповідачка, збирається і вшановує її святочними концертами та бере участь в її драмах. Колись уважалося, що творчість Л. Українки є просто недоступна і дуже трудна особливо для молоді і дітей, але це не є так. Молодь вивчає вірші Л. Українки дуже легко і напевно з такою ж легкістю і розуміє їх! Ми, старші мусимо з цього радіти і в кожний час, якщо зайде потреба, їм допомагати.

Відтак добр. А. Міненко прочитала вірш „Мій Шлях". На кінець, Дівочий СУМК-івський Ансамбль під керівництвом панни Гані Білушенко, проспівав три пісні: „Полтавський Рушничок", „Ой, здається не журюся", і „Ой, вербиченько". Наші гарненькі і співучі сумківки завжди чарують нас усіх своїм чудовим співом, а свята наші дуже підсилюють.

Кінцеве слово сказала голова товариства п. Т. Лиса. В першу чергу подякувала нашій доповідачці п. Анні Токарик, за дуже цікаву доповідь, і всім виконавцям та учасникам цього свята за участь. Приємним є, сказала п. Т. Лиса, що наше жіноче свято так щиро підтримало громадянство, бо так чисельно зійшлися. Це нам жінкам додає охоти і запалу до дальшої праці! Відтак відбулося чайне прийняття.

Ввесь дохід з цього свята був призначений на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади в Саскатуні.

А. Міненко, секретарка.

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ
Валей, Б. К.

Після довгих та дощових днів, нарешті, настали довгожданні теплі, на які так нетерпеливо чекаємо...

Звичайно, наші дбайливі та працьовиті членки при кінці весни вкладають плян на заслужений відпочинок, який почався приємною та корисною оказією.

4-го червня, Провінційна Екзекутива на Б. К. разом з відділом ім. О. Кобилянської в Валей, улаштували чайне прийняття, де членки та гості мали нагоду побачитися із знайомими та при горнятку чаю поговорити про різні справи. Гостей вітали пані М. Боднарчук — заст. голови відділу та пані М. Лебедович — секр. (голова пані Р. Демчук через поважні причини не була присутня). Пані М. Лебедович відкрила прийняття і запросила місцевого пароха всеч. о. Прот. П. Блажука провести молитву. Запрошена до слова голова Провінційної Екзекутиви пані М Вакалюк привітала присутніх, які прибули з таких місцевостей: Чиливек, Бернабі, Ванкувер, Валей та Принс Альберт, Саск. Приємно було засісти за гарно прибрані вишитими скатертинами столики, на яких були розставлені квіти. Відділи з Валей та Ванкуверу подбали про мистецькі вистави з прегарними вишивками, писанками та деякими рідкісними експонатами, які присутні з приємністю оглянули.

Сидять (зліва направо): п. Кловак, М. Шпитковська, доповідачка А. Токарик, Т. Лиса — голова. Стоять (зліва направо): С. Шпитковська, М. Шпитковська, добр. А. Міненко, М. Василечко, В. Ткаченко, Л. Білушенко, М. Бурак, К. Дацiв, М. Нечай, О. Гусак, М. Качура.

Чай наливали: добродійки — О. Гикава, П. Блажук, К. Бублик; голови відділів: Р. Григорчук — Чиливек, Л. Василенко — Бернабі, Н. Воробець — Ванкувер та пані: М. Маскалюк і А. Залубняк. Приємно було послухати спів жіночого хору з Валей під управою невтомної працівниці-диригентки пані А. Залубняк, який виконав 2 пісні: „Закувала зозуленька" та „Зірка вечірняя". Пані С. Круліцька в імені хору подякувала пані А. Залубняк за її 15-ню працю з хористами і вручила їй дарунок, — вияв вдячності.

Голова Музейної Фундації пані Л. Митрук поінформувала про ціль, завдання та вимоги, які потрібно для повноцінного Музею. На жаль, запрошена на цю оказію посолка — достойна пані А. Крипс несподівано захворіла і пляни були змінені. При кінці програми відбулася не велика розігравка, доходи з якої та з чаю, $100.00 передано на Музейний Фонд. Пані М. Вакалюк склала подяку тим, хто причинився до успіху цього улаштування та присутнім за численну участь. Національними гимнами закінчено цю приємну подію. Англомовний часопис помістив знимку та опис про цю імпрезу.

К. Б.

СВЯТА ВЕЧЕРЯ

В неділю, 23 січня, 1972 року, після Служби Божої, яку відслужив о. прот. Григорій Удод, в Катедральній залі Пресв. Трійці відбулась спільна Свята Вечеря.

В той час, коли члени громади входили до залі, учні рідної і недільної школи співали колядки, аж всі позасідали за столи. По цім, при загальнім співі Йорданських тропарів, прот. Г. Удод поблагословив страви.

По вечері слідувала святочна програма, якою керував голова громади, п. Ф. Кіндрачук. У своїм слові голова підкреслив важливість спільної громадської Святої Вечері, а разом з тим привітав всіх учасників вечора. Вітала присутніх голова відділу Союзу Українок пані Оля Андрущак і при цім зробила заклик на щедрівку, на що гості-учасники щиро відгукнулись.

По цім — члени громади, гості і управа — всі разом колядували. Це була приємна громадська родинна зу-

стріч людей, яких об'єднує громадська праця для церкви і свого народу взагалі.

Також було дуже приємно слухати колядок і віншування дітей учнів української і недільної школи, між якими попписувались своїми виступами Тарас Удод, Даруся Михайлюк, Христина Вівчар, Богдан Гарбус, Катруся Грабова, Леся Федейко, Бренда Бальон. Учні рідної школи віншували виразно і голосно рідною мовою всіх гостей вечора.

З нагоди Святої Вечері прот. Григорій Удод виголосив змістовну промову, в якій підкреслив значення святочних українських традицій в житті народу і громади, традицій, яких не вбив ні час, ні простір, що таке родинне свято пов'язане з церквою минулим і майбутнім. Крім Різдвяних святочних традицій, о. Удод говорив про Свято Державности, яке припадає в м. січні. Спосіб мистецького вислову про історичні дні волі нашого народу піднесли урочистість вечора. „Український дух мусить бути в наших традиційних святих вечерях і в наших серцях" — сказав прот. Г. Удод.

По цім голова громади представив нових членів Катедри за 1971-72 рік. На закінчення учасники вечора ще проспівали кілька щедрівок і о. Удод провів молитву.

Приготуванням і виданням вечері займались членки громади. Столи були заставлені смачними свят-вечірніми стравами. Настрій був святочний і врочистий.

Наталя Кіндрачук, секр.

Українська молодь „В пошану Матері", Валей-Сурей, Б. К.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ НА ПОШАНУ МАТЕРІ у Валей - Сурей, Б. К.

Дуже миле і приємне враження зробила згуртована українська молодь при Церкві Українського Православного Осередку у Валей, у неділю дня 14-го травня, улаштувавши імпрезу „На пошану Матері".

Святочну імпрезу розпочато після Богослужения. Приявні перейшли на гостинне прийняття до прафіяльної авдиторії, у якій вже було все готове прилагоджене і вдекороване нашими молодими сумківцями під проводом членкині Надзірної Ради пані Софії Островської.

Присутні матері були гонорово супроводжені нашою молоддю до столів на почесні місця, на яких було вже приготовлено багату трапезу, до якої молитву проказав о. Прот. П. Блажук. Вся прислуга і цікава програма провадилася під проводом сумківців і учнів Рідної й Недільної Школи. До цього приготування багато спричинилися учительки Рідної й Недільної Школи під керівництвом о. директора і добр. П. Блажук, та пані Марії Сташин, голови Батьківського Комітету. Хоч день перед тим всі учні до приналежних шкіл писали свої іспити, з яких вив'язалися зглядно своїх природних здібностей. Іспити були належно провірені о. директором і учительками: Петрункою Коновальчук, Лідою Яблонською і Оленкою Антонішко.

Пообідню концертову програму, На ПОШАНУ УКРАЇНСЬКОЇ МАТЕРІ, почато піснею „Радість з неба сяє ясна", у виконанні хору молоді й учнів Рідної й Недільної Школи. Вступне слово виголосила сумківка Марта Грицюк, а програмою керувала Даруся Блажук, членка відділу СУМК. Відтак хор молоді відспівав пісні: „О, Мати Божа" й „Наша Мати".

По цім слідувала сценка учнів-школярів, а виконавцями цієї сценки були слідуючі: Тереса Боднарчук, Павлусь Лисак, Григорій Федорчук, Давид Федорчук, Славка Федорчук, Славко Сташин, Олександер Коновальчук, Марко Лисак, Петрусь Блажук, Катруся Воробець, Сидні Татарин і Наталя Грицюк.

За чергою цієї сценки учні Рідної й Недільної Школи відспівали дві пісні: „Казала мені мати" і „Мати доню колихала". Було зворушливо, коли всі учні передали гуртовий привіт Матерям. Це надало великої пошани і поваги, коли в одній хвилині прогомоніли щирі і теплі слова з молоденьких дитячих уст живою і матірною українською мовою.

Змістовний реферат про значіння Свята й Культ Матері виголосила пані Марта Лебедович, вона висвітлила і яскраво зобразила головну ролю матері християнки, як і матері піонерки, яка заслуговує на велику пошану зі сторони бувших, сучасних і майбутніх поколінь українського народу. Вона двигала на власних раменах тягар своєї нації і гляділа своїм зором, з великою вірою в краще майбутнє для своєї Вітчизни-України і її синів і дочок. Присутні вислухали цього реферату з пильною і великою увагою, а доповідачку нагородили щирими і рясними оплесками.

Сольо і інструментальну точку на піяніно відограла Катруся Воробець, і художня частина нам рідна „Подолянка" була виконана чутливо учня-

ми Рідної й Недільної школи. При кінці програми був виступ учнів з духової оркестри у виконанні найкращих композицій клясичної музики, а цими виконавцями були: Катруся Лисак, Давид Лисак, Наталя Грицюк, аня Лисак і Петрусь Блажук.

В часі святочної імпрези було відзначено приявну найстаршу Матір пані Катерину Костинюк, китицю живих квітів із щирими побажаннями, передала молода сумківка і водночас королева на 1972, панночка Петруся Сорока. Від молоді СУМК букет квітів вручила добр. Парані Блажук сумківка Наталя Грицюк.

Національними гимнами і заключним словом закінчено програму „На пошану Матерям".

Присутній.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІХ РУШНИКІВ У ВІДДІЛІ ГАННИ БАРВІНОК
Монтреал

У першу теплу, весняну неділю 30 квітня 1972 р. зійшлось поважне число жінок до залі Собору Св. Софії. Кожна старалася принести рушничок на виставку, бо це вперше у нас була зорганізована виставка українських народніх рушників, та ще при співучасти багатьох монтреальських жіночих організацій. Виставку відкрила вступним словом голова відділу Ганни Барвінок, Галина Михальчук, з'ясовуючи користь такої виставки і що ми при тім навчимося. Коротенько про поділ рушників на обрядові і при яких нагодах їх вживають, читала Женя Шкурат. Щоби збудити зацікавлення, ми випозичили гарну колекцію рушників з музею С.У.К. філії Торонто на один стіл. На два столи мав відділ Союзу Українок „Ганна Барвінок" — відповідала Г. Михальчук, Жіноча Ланка С.У.М. з надзвичайно багатою колекцією відповідальні пані Лапчак і пані Слободян, Ліга Католицьких Жінок Св. Духа з дуже гарною збіркою — відповідальні пані Возьна і пані Поронович. На одному столі розложили свої дуже добірні і цінні рушники відділ Союзу „Княгині Ольги" — Лашін — відповідальні були пані Демосюк, пані Ґела, пані Клемба, пані Рудич, пані Штихно і пані Декер. Відділ „Доньки України" заняв центральне місце, членки дали найбільше експонатів і дуже ефектовну і багату частину виставки. Ми щиро дякуємо матірному відділові за велику поміч у нашім проекті. Відповідальні за цю частину були пані Роніш, пані Сенишин, пані Ковч, пані Зимовець, пані Шевчук, пані Малишко, пані Савицька. Присутніми також були Ліга Католицьких Жінок — Лашін, С.У.К. „Лесі Українки" — Роземонт, Жіноча Організація „Ольги Басараб", та з Пластової Старшини. Виставка була велика і багата та різноманітна. Було на що подивитися і чого навчитися. Правдиві полтавські червоні квіти красувалися на сірому полотні, визирав на київському рушнику червоночорний виноград, або біле по білому чудове мереживо. Красувалися буковинські тканні перемітки, та нашиті пацьорками тканини. Відзначався оригінальний галицький рушник вишитий кольоровим узором, серед нього тризуб, а на другому кінці галицький лев та рік 1919.

Гарні вишивки і тканини з Волині, Полісся, Сокальщини, Гуцульщини та багато іншого. Правда, було дещо мішаних узорів та кольорів, але ціль виставки була саме принести усе, а тоді розріжнити та вибрати чисте українське, питоме даній околиці і навчитися, який взір чи тканина, до якої околиці належить. Допоміжним у тому якраз мав бути реферат пані Павликовської, яка точно там про це описує і подає багато інших цінних інформацій. Нажаль в послідній мінуті доповідь не була читана в цілости і не дала бажаних вислідів. Одначе деякі пані є дійсно знавці ручного мистецтва і прийшли з допомогою та поясненнями. На закінчення членки „Ганни Барвінок" приготовили пере-

З ВИСТАВИ РУШНИКІВ У МОНТРЕАЛІ

куску і каву. Господинями були: М. Жетинська, С. Ваверчак, М. Драґан, С. Олянська, К. Самолюк, М. Нєма, як також помагали у всьому донечки членок Ангелина Жетинська, Люба Драґан і Люба Олянська.

Оцим шляхом в імени відділу складаю щиру подяку усім гостям за численну участь, Музеєві — пані Вахні за визичення експонатів, а найбільше признання слідує організаціям, які пристали до того спільного проєкту зорганізувати виставку народніх рушників і підкреслити, що в „єдности сила народу"... **Г. Михальчук**

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦТРТ СУМК-у З ВІННІПЕҐУ в Давфині, Ман.

В неділю, 20 лютого 1972 р., Хор і Танцювальний гурток СУМК-у при катедрі Пресвятої Тройці і Собору Св. Покрови у Вінніпегу і Транскони виступили з концертом у Давфині, Ман. Заля була переповнена публікою. Були присутні з Роблин, Ґрендвю, Гілберт Плейнс, Етелберт та інших місцевостей. Дуже миле враження зробив своєю присутністю голова Консисторії УГПЦКанади о. прот. Д. Лучак з дружиною.

Перший заступник голови Провінційної Управи СУМК в Манітобі Росел Михалецький у своїм вступнім слові привітав Сумківців з Вінніпеґу та всіх присутніх, і відкрив програму концерту, якою дальше керувала панна Марія Паламарчук.

Хор відспівав — „У вас і в нас" та „Гей, ви стрільці січові". „Чигирин" — поема . Шевченка — віддеклямував Ігор Шаварський. „Трійка" — танець, виконали Ірина Канчір, Орися Лучак і Даруся Анонійчук. „Я бачив метелика" — сольо на акордіоні відіграв Сергій Головко. „Не шуми калиноньо" — відтанцювали дівчата. Хор відспівав — „Ішов козак" і „Ой піду я в сад гулять", а тоді була сценка „Важна справа". Піяно-сольо відіграла Надя Скварчук. „Гопак", ґуртовий танець, відтанцювали хлопці і дівчата, а хор виконав пісні „Прала" і „Журавель".

Всі точки були виконані дуже добре. Публіка нагородила виконавців довготривалими оплесками, а о. Стефанюк подякував Сумківцям за їх такі чудові виступи.

Велике признання належиться диригентові п. Василеві Соломонові, інструкторці танків панні Ірині Канчір, керівникові програми панні Марії Паламарчук та голові Провінційної Управи СУМК п. Оленові Назаревичові, що поїхав до Давфин і поробив необхідні зарядження щодо концерту.

Щира подяка належиться також давфінцям за так щире і добре прийняття Сумківців з Вінніпеґу.

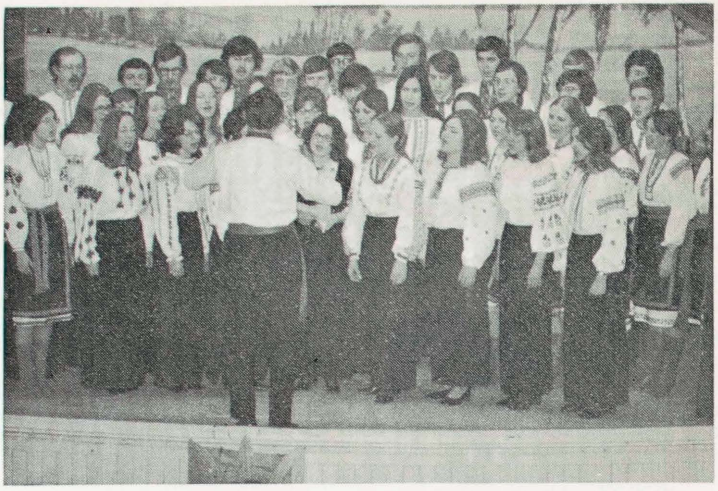

З ВИСТУПУ ХОРУ СУМК У ДАВФИНІ.
Диригує хором Василь Соломон

ВИСТАВКА ІСТОРИЧНОЇ, НАРОДНЬОЇ ТА МОДЕРНОЇ НОШІ

Відділи Союзу Українок Канади ім. св. кн. Ольги і Тризуб у Торонті влаштували 30-го квітня 1972 р. надзвичайно цікаву і цінну з виховного боку виставку, яка пригадала нам наше славне минуле, наших князів та гетьманів, пригадала нам ті часи, коли княжна Анна Ярославна втішалася славою як володарка французької держави. Уся наша історія оживала в постатях князя Володимира, княгині Ольги, гетьмана Мазепи та інших. Цей скарб історичної ноші є власністю СУК.

Виставку заплянувала голова культ.-освітнього комітету, д-р Г. Янішевська, комітет по влаштованню виставки очолила голова філії музею Союзу у Торонті, п. Іванна Вахна.

Виставку відкрила голова відділу ім. св. кн. Ольги п. Т. Копил та представила уступаючу голову Східньої Екзекутиви п. Орисю Сушко, яка пояснювала кожний одяг зокрема. Історичну ношу, моделювали: п. д-р Вахна — князя Володимира, пані Анна Троян — княгиню Ольгу, Леся Яхимець — Анну Ярославну (княжну) інж. Петро Родак — гетьмана Мазепу, пані М. Квас — Магдалину Мазепу, Борис Мельник — князя Данила, Даруся Мейнер — княгиню Євдокію, Леся Галябар — Либідь, Христина Плішна — шляхтянку, Ольга Литвинчук — міщанку, Володимир Шевчук — шляхтича.

В народніх одягах, з різних частин України, моделювали: пані Клавдія Микитюк, Леся Шліхта, Маріяна Паліенко, Петрусь Паліенко, Наталка Рева, Ліда Стецишин, Надія Лойовська, Ольга Лойовська, Катруся Станько, Даруся Москалюк, Раіса Ліщина, Галя Цікало, Віра Цікало, Діяна Твазник, Віктор Крізель.

В модерних: Маруся Баран, пані Демчишин і її донечка, Оля Станько і Ольга Лібер. Під час моделювання син пані Орисі Сушко виконував на піяні українські мельодії. Сцену і підмосток для моделювання удекорували пані: М. Божик, М. Квас, п. Мандзюк, К. Майнер, Р. Стефанович та А. Пасерб. Модельок одягала пані Іванна Вахна, допомагали пані Мошук, Д. Мандзюк, Анна Троян і Р. Стефанович. Чайне прийняття очолила М. Божик, допомогали пані: Мілевич, Йонка, Студерко і Чабан. При касі добр. Ольга Вишиван і Валентина Лавринюк. Стефанія Яхимець у великій мірі спричинилася до того, щоб молодь взяла участь у моделюванню, п. Лібер гримірував мужчин.

Під кінець чайного прийняття пані Таїсія Копил привітала і представила письменницю Катерину Штуль з Па-

рижу, яка привітавши присутніх від українців з Парижу висловила признання Союзові Українок за корисну працю. Слово подяки виголосила пані М. Божик.

Є. Василів, прес. реф.

ПОДВІЙНА ІМПРЕЗА
Саскатун, Саск.

В неділю, 20-го лютого, в залі Катедри Пресв. ройці, відділ Союзу Українок ім. О. Кобилянської вшановував членок відділу та відмічував пам'ять героїнь України.

Свято почалось Службою Божою, яку у місцевій Катедрі відправи о. Прот. Григорій Удод, опісля відслужив панахиду за спокій душі покійних героїнь.

Програму свята відкрила голова відділу пані Оля Андрущак. У своїм слові голова відділу підкреслила, що Свято Членства і День Героїнь України увійшли вже у культ нашого громадського життя, стали національною традицією. Пані Андрущак також пояснила чому український нарід має так багато героїнь і героїв. „Наш нарід — сказала вона — віками боретьсяся за свої права і державну незалежність". А Свято Членства це оцінка і шана тих наших жінок, які день в день несуть свою почесну службу і працюють для громади, для церкви, а тим самим і для свого народу.

Пані К. Шолтер представила доповідачку пані Дептух, яка промовляла на тему „Жінки героїні в історії України". У своїй обширній доповіді пані Н. Дептух між іншим згадала такі світлі постаті в нашій історії як Лесю Українки, Ольгу Басараб та інших, які передали ідеал служити завжди своєму народові.

Другою доповідачкою була добр. Л. Удод, яка говорила про обов'язки членкині Союзу Українок Канади. В перших словах своєї доповіді добр. Удод привітала нових членкинь у відділі ім. О. Кобилянської в Саскатуні. У своїм дальшім слові підкреслила чотири основні завдання, на яких базується діяльність організації, а це: дім, школа, церква і держава. Дім дає початок доброму вихованню, його доповнює школа освітою. Церква вчить і веде крізь життя. Цих три основні інституції, що дають державі розумне суспільство. Добр. Удод з'ясувала завдання кожної членкині, а вже зокрема говорила про пошанування своєї культури, про збереження своєї української мови, про підтримку своїх виховних інституцій, а зокрема української школи.

Добр. Удод підкреслила, що поважне місце в нашій праці займає церква, яка навчає словом і ділом нас і наших дітей бути гідними членами свого суспільства, членами свого народу.

Пані Качковська склала подяку доповідачкам. Голова пані О. Андрущак представила нових членок. Ними є: пані Л. Сотникова, пані А. Холод, пані Головата, пані Р. Гнатюк, пані Петращук, пані О. Вахняк, пані І. Король, пані Сарчук, добр. Олекшій і пані Іваночко. Всім тим новим членкам вручено статут, довідник і адресарі.

Добра програма нашого свята, спосіб її переведення створювали врочистий настрій. Пані Андрущак подякувала всім комітетам, які причинились до збаагчення програми цього свята а гостям за присутність.

Після програми відбулось чайне прийняття при гарно вдекорованих квітами і застелених вишиваними обрусами столах. Спільним співом закінчено наше подвійне свято, яке багатьом з нас дало таке глибоке моральне вдоволення і нагоду повітати між нами нові сили молодих членок на нашій спільній народній ниві.

Наталя Кіндрачук, прес. реф.

БЛ. П. МАРІЯ КОШМАН

В неділю, 26 березня, 1972 року несподівано відійшла у вічність у Йорктонській шпиталі активна членка відділу Союзу Українок ім. Олени Пчілки в Йорктоні і старша сестриця при церкві Св. Преображення — бл. п. Марія Кошман.

Марія народилася 26 березня 1899 року в околиці Ґорлиц, Саск. в родині Павла і Василини Демчук. Піонерські часи родини не дозволили Марії більше років походити до початкової школи, а по українськи Марія навчилась читати дома при родичах.

Січня 26, 1916 року Марія вийшла заміж за Івана Кошмана і молоде подружжя господарювало на фармі в околиці Донвел, Саск. Там вони були членами церкви Преображення Господнього. Пізніше переїхали в околицю Ебинізер і тут господарили на своїй власній фармі через 32 роки.

Марія Кошман завжди цікавилась українським національним життям і 13 січня 1960 року при церкві св. Петра і Павла в м. Ґорліц, Марія зорганізувала відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки, в якому була головою два роки.

1962 року, спрацьовані обидвоє, Марія та Іван переселюються до міста Йорктону на відпочинок. Тут трудолюбива Марія вписується до місцевого відділу ім. Олени Пчілки і дальше з посвятою працює спільно з іншими членками, дбаючи про чистоту і прикрашування квітами Божого храму. Марія Кошман любила свою рідну церкву і поки здоров'я позволяло разом зо своїм чоловіком учащали майже на кожне Богослуження. Обидвоє вони виховали своїх дітей на добрих членів своєї церкви.

В квітні 1966 року родина Кошманюів веселилась з своєю сім'єю приятелями та сусідами, святкуючи свій 50-літній ювілей подружжя

Бл. п. Марія лишила в глибокому смутку свого мужа Івана, п'ятеро дітей, п'ятнадцять унуків і одного правнука. І так 28-го березня відбулась в похороннім заведенні Панахида, а 29-го березня, в церкві Преобр. Господнього в Йорктоні відбувся похорон, що його відслужив місцевий парох о. М. Стеценко.

Як на Панахиді, то так і на похоронних відправах було багато людей, які прийшли, щоб востанне віддати честь покійній за її працю для громади і за християнське відношення до приятелів та сусідів.

Спи, дорога Маріє, тихим Божим сном, а земленька хай буде тобі лег-

Членки відділу ім. Олени Пчілки в Йорктоні.

Бл. п. КАТЕРИНА ГУПКА

Гемилтон, Онтаріо

У п'ятницю, 10 березня, 1972 року, в шпиталі „Гемилтон Дженерал", упокоїлася в Бозі Катерина Гупка на 60 році життя, залишивши в глибокому смутку мужа Івана та одного сина Данила, від першого подружжя.

Народилася в околиці Інсінгер в Саскачевані в родині українських піонерів — Партемія і Ярини Костинюків. Тут вона виростала, вчащала до школи та одружилася.

З чоловіком Іваном прибула на постійне перебування в Гемилтоні 1954 року. У скорому часі Катерина включилася в українське життя міста Гемилтону — стала членкою відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки та членкою громади Собору Св. Володимира. Пізніше була старшою сестрою в храмі Св. Володимира.

У суботу, 11 березня ц. р. в похоронному домі „Дермоді-Маркі" була відслужена Панахида. У понеділок 13 березня відбувся величавий похорон. Похоронні відправи — Святу Літургію і Панахиду — відслужив Митрат о. Василь Федак з участю протодиякона Миколи Кривиха й вірних, що допомагали о. протодияконові співати. У прощальному слові о. Настоятель згадав про покійну як добру та віруючу християнку, яку відвідував у шпиталі під час її недуги та яку заосмотрив Св. Тайнами — Сповіддю і Причастям.

Після похорону відбулася поминальна трапеза в залі Св. Володимира. Господарем був п. Йосиф Барон. Промовляли: Митрат В. Федак, Василь Сущанський з Тіодор Саск. (швагер покійної) Сестра Марія Шічова і син Данило. Усі згадували покійну Катерину добрим словом, не забуваючи рідну пресу, яка багато спричинюється: до творчої праці нашого народу в Канаді. Присутні склали: на „Вісник" — 30 дол., на „Український Голос" — 20 дол., на „Промінь" — 20 дол.

Покійну Катерину Гупка оплакують сестри з своїми чоловіками: Марія Шічова, Домка Сущинська й Леона (вдова).

Учасникам Похорону й жертводавцям на пресу щира подяка! Покійну сестру нашу Катерину Гупка, нехай Господь Бог оселить у Своїх Вічних Оселях- ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Приятель.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. КАТЕРИНИ ТРУФАН

Реджайна, Саск.

Бл. п. Катерина Труфан упокоїлася 6 травня, 1971 року, проживши 84 роки.

Народилась Катерина 8 травня 1887 року в родині Григорія і Юстини Жовнір в селі Підгородці, повіт Стрий, в Західній Україні, тепер Скалівський район, Львівська область. Заміж вийшла Катерина за Гната Андрейка. В їхній родині було троє дітей; двоє померло, осталася Марта, теперішня пані Квасниця, яка живе в Реджайні, Саск. Чоловік Катерини Гнат Андрейко відійшов у вічність під час війни у 1914 році, а вона виїхала до Канади. 1925 року Катерина прибула до Реджайни і того самого року вийшла заміж за Григорія Труфана.

Тут у Реджайні обидвоє вони — Катерина і Григорій Труфани включились в церковне і громадське життя, стаючи членами Української Православної Церкви Зіслання Св. Духа і членами Товариства Просвіти.

Бл. п. Катерина була почесною членкинею у відділі Союзу Українок ім. Доньки України в Реджайні, брала активну участь як господиня і старша сестриця. Вона любила працювати в громаді доки їй сили дозволяли. Покійна залишила в смутку дочку Марту і зятя Івана Квасниців, внука Мирослава і його дружину Оліяну та правнуку Катрусю. В похороні взяло участь багато людей, які прийшли попрощати і відпровадити на вічний спочинок. Тіло бл. п. Катерини спочиває на цвинтарі Реджайна Меморіял Ґарденс, поруч її чоловіка Григорія.

Після похорону відбувся поминальний обід у Читальні Просвіти, на якому теплими словами згадували покійну та склали співчуття родині. Обід приготовило і подало жіноче товариство, відділ Союзу Українок, якого покійна Катерина була довголітньою членкою. Слово подяки від родини висловив внук Мирослав, який подякував за співчуття та всім тим, хто в якийбудь спосіб облегчив смуток родини.

Замість квітів на свіжу могилу, родина склала $15.00 на журнал „Промінь".

Хай Милосердний Господь прийме душу покійної Катерини у царство Своє.

Марія Корпан.

МУСІДОРА, АЛБЕРТА

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися в Народнім Домі ім. Івана Котляревського у Мусідора 4 грудня 1971 року. Збори відкрила тихою молитвою голова пані Катерина Мандрусяк. Звіти з цілорічної діяльности відділу здавали рекордова секретарка і касирка. На зборах був поновлений той самий заряд, що був у минулім році:

Голова — Катерина Мандрусяк, заступниця голови Єлена Гринів, секретарка — Ольга Качмар, касирка — Параска Сорохан. Господині — Параска Сорохан і Марія Костюк.

У минулім році відбулось 5 місячних зборів і 1 засідання заряду. Членки відділу приготовили 5 перекусок, два поминальні (по похороні) обіди, приготовили і видали два пирогові пущення, 2 церковні обіди — свято Богородиці і День Подяки.

Товариство відсвяткувало роковини Сторіччя Лесі Українки, читали реферати про життя поетки, а також відбулось читання творів Лесі Українки. Ми улаштували також вечерок з нагоди Дня Матері та читали деяку іншу літературу.

Наш відділ дав на Народній Дім $200.00, на журнал „Промінь" $20.00, на орган, фонд $5.00 та висилає кожного року свій повний буджет до централі Союзу Українок Канади.

Бажаємо редакторці Н. Когуській і всьому проводові Союзу Українок Канади найкращих успіхів праці та досягненнях.

Ольга Качмар, секр.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ҐЛЕСЛИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори відділу відбулися 5-го грудня 1971 року. Збори відкрила голова пані Єва Дмитришин молитвою. Предсідницею зборів була Анастасія Гаврилів, а секретаркою пані Катерина Данилів. Членки заряду здавали звіти з цілорічної діяльности. Голова, пані Дмитришин склала подяку членкам за добру кооперацію та віддану працю.

Діяльність відділу: Впродовж року відбулися такі імпрези — 100-річчя народження Лесі Українки. Святкували День Піонерів на Музейній Площі у Норт Бетлфорді. Членки приготовили спільну Святу Вечеру під час Різдвяних Свят, видали обід на храм місцевої громади церкви св. Петра і Павла, День Подяки, улаштували випродаж Великоднього печива, приготовляли замовлені прийняття („кейтерінґ"), та поминальні перекуски. Впродовж року відбулось десять місячних зборів і одно засідання заряду. Відділ сповнив свій буджет до централі, склав пожертви на Інститут П. Могили, організаційний Фонд Союзу Українок Канади, як також склали менші пожертви. Відділ передплачує журнал „Промінь".

Фінансовий звіт: в касі з 1970 р. осталось — $1,326.98, приходи в 1971 році — $1,877.92, розходи — $1,595.15, осталось в касі — $1,609.75.

Заряд відділу на 1972 р.: голова — Єва Дмитришин, заступниця голови — Анастасія Гаврилів, касирка — Анна Буй, секретарка — Катерина Данилів. Контрольна комісія — Наталя Ригорчук, Анна Морозовська, Анастасія Гаврилів.

Катерина Данилів, секр.

ЄЛОВ КРІК, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися 19-го грудня, 1971 року, в залі Українського Народного Дому, в присутности 20 членкинь.

Предсідницею зборів була голова пані Маруся Войціховська, яка відкрила збори спільною молитвою. Секретаркою зборів була пані Ева Драпак.

Пані Ольга Стельмащук прочитала звіт сестриць. Касирка, пані Анна Липчук прочитала фінансовий звіт. Голова, пані М. Войціховська дала звіт з цілорічної праці і висловила сердечну подяку заступниці голови пані Анні Пасішник за її поміч і всім членкам за їх щиру кооперацію, що так гарно сходилися і спільно працювали, як також подякувала всім членкам за квіти, за картки побажання і за те, що її відвідували як вона знаходилася у шпиталі.

Референтка освіти пані Марія Зіп прочитала плян культурно-освітної праці.

Дальше, пані Анна Дорош, в імені жіночого товариства і церковної громади обдарувала молоденьку панночку Шерій Олексин молитвенником, покритий полотном, на якім був вишитий гарний український взір. Це була нагорода, за її щиру поміч, за те, що вона зі своєї охоти помагала малювати церкву.

Референтка господарства, пані Анна Дорош прочитала цікаву сторінку під назвою „громадське недомагання".

Жіноче товариство подарувало комплект (посуду) пані Анні Пасішник, бо вони з причини вогню потерпіли велику втрату. Голова пані Маруся Войціховська вручила її цей дарунок і сказала пару слів від всіх членкинь.

Впродовж року членки щиро працювали і діяльність була досить активна. В минулім році відділ відбув річні збори, одні місячні збори і 7 засідань заряду і комітетів.

Для придбання фондів відділ влаштував успішний випродаж писанок і Великодного печива, один танець, 3 бінґо, як також приготовляв 1 обід, 1 поминальний обід, 2 вечері, 1 перекуску та 2 похоронні перекуски. Членки займалися приготуванням страв і прийнять на 3 весіль.

Відбули празник на Петра і Павла, як також спільно з церковною громадою уплянували і відсвяткували Saskatchewan Homecoming '71. На ці оказії дуже приємно було побачити членів та членкинь з дальших місцевостей, які колись давно належали до нашого відділу та до церковної громади.

Імпрези — відсвяткували День Матері при зборах, де референтка освіти, пані Марія Зіп прочитала реферат, та референтка господарства, пані Анна Дорош прочитала з журнала „Промінь" про 100-річчя з дня народження Лесі Українки і про Олену Пчілку.

Під час Різдвяних свят членки спільно з членами церковної громади ходили колядувати на місцеву церкву, яку прибирають і удержують в ній порядок. Відвідували хворих членкинь у їх домах, як також і у шпиталі. Висилали квіти та побажання хворим членкам до шпиталю.

Товариство жертвувало на місцеву церкву $59.93, а на Народний Дім $715.96. Товариство передплачує журнал „Промінь" і сповнило свій бюджет до централі Союзу.

Фінансовий звіт відділу:

З року 1970 осталось в касі $1,805.15, приходи в 1971 році $1,706.36. розходи в 1971 році $1,440.68. В касі осталось $2,070.82.

Заряд Т-ва на рік 1972: Голова, пані Маруся Войціховська, 1-ша заст. голови, Анна Пасішник, 2-га заст. голови, Анна Кіндрачук, секретарка, Ева Драпак, фін. касієрка, Анна Липчук. Контрольна комісія, Анна Войціховська, Докія Кіндрачук, і Анастазія Спелей.

Референтки: Здоров'я, Анна Войціховська, господарства, Анна Дорош, освіти, Марія Зіп. Господині до церкви: Ольга Борса, Марія Зіп і Анна Борса. Господині до посуду: Зоська Зіп, Анна Олексин і Михайліна Бальон. Господині до обіду і перекуски: Д. Кіндрачук, Стефка Семенюк, Ольга Мадреґа, Анна Кіндрачук і Анна Олексин. Гардеробчики: А. Войціховська і О. Стельмащук.

Сестриці до церкви: Анна Дорош і Євка Кухта.

Ева Драпак, секретарка.

ҐИЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 3-го грудня 1971 року в домі пані Югаськи Борденюк. Збори відкрила пані Анна Мимко молитвою. Предсідницею зборів була пані Анна Міщук, секретаркою пані Ірина Талпаш. По цім слідували звіти цілорічної діяльности.

Минулого року наш відділ відбув 11 місячних зборів. На місцеву церкву ми дали $200.00, на Народний Дім $82.00. Дали $10.00 стипендійний фонд, а $5.00 на провінц. фонд. До Народного Дому ми купили холодільник, передплатили журнал „Промінь". Членки улаштували весняний чай і випродаж домашнього печива і писанок перед Великоднем, дали на

розігравку ковдру, яку членки самі зробили. Другий випродаж домашнього печива мали перед Різдвом. Приготовили курячу осінню вечерю, помогли у Різдвяній вечері для старших віком людей, дали поміч родинам на двох похоронах. Відбулось Богослуження за померших, опісля ми видали перекуску в Народнім Домі. Для хворих членів нашої громади і членкинь відділу ми висилаємо кошечки овочів, або якийсь інший дарунок.

Під час Різдвяних свят членки спільно з членами церковної громади ходили колядувати на дохід місцевої церкви. На День Подяки відбулася Служба Божа у церкві, а по цім членки видали перекуску в Народнім Домі. Приготовили і видали обід на храмове свято. Членки нашого відділу належать до місцевого церковного хору під управою пані Котик. На 40-літнім ювілею відділу у Давфині наше товариство репрезентувала Марія Савчук.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Анна Мимко, секретарка — Марія Савчук, касирка — Ліна Котик. Господині — Югаська Борденюк, Ольга Зурковська, Анна Кушманюк. Сестриці — Анастасія Гаврилишин, Юлія Ярема, Анна Сидор. Контрольна комісія — Катерина Дикун і Ліна Росоловська.

М. Савчук, секр.

НІПАВИН, САСК.
Відділ ім. Ольги Басарабової

Річні збори відділу відбулися 3-го листопада, 1971 року в залі Українського Народнього Дому, в присутности 16 членок. Збори відкрила голова відділу пані Маруся Григор і була предсідницею. Секретарювала пані Павліна Юзва. Заряд і комітети здавали свої звіти.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів. Відділ сповнив свій бюджет до централі Союзу Українок Канади і передав на церкву і Народній Дім разом $540.00.

Членки приготовляли обіди на різні потреби, як спільне свячене, на день храму нашої громади, приготовляли перекуски після похоронів, весільні та ювілейні вечері, приготовили осінню вечерю і вечерю перед Новим Роком, пущення, День Подяки, наймали панахиди на різні потреби. Членки нашого відділу брали участь з жінками інших церков на Жіночий Світовий День Молитви, брали участь у „Саскачеван Гом Комінґ Дей". Улаштували випродажі домашнього печива. Комітет відвідував хворих членкинь, як також старших громадян у Домі Старших.

Фінансовий звіт: В касі з 1970-го року осталось $489.99, приходи в 1971 році — $1,900.08, розходи — $1,345.06, осталось у касі $1,045.01.

Управа відділу на 1972-ий рік: перевибрано той самий, що був: голова — Маруся Григор, заступниці голови — Анна Глек і Оксана Мохорук, секретарка — Павліна Юзва, касирка — Надя Стрільчук. Контрольна комісія: Павліна Глуханюк і Параска Шутер. Сестриці — Марія Григор, Василина Мадрига, Марія Яремко, Гафія Пронич, Марія Дмитерко. Комітет відвідування хворих — Марія Палідвор і Розалія Яців.

Павліна Юзва, секретарка.

ЙОРКТОН, САСК.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися в неділю, 11 грудня, в год. 2.00 по полудні в Коронейшон залі. Збори відкрила голова відділу пані Лис і була предсідницею, секретаркою була пані Піць. Привіт членкам на річних зборах склав о. Н. Стеценко та підкреслив важність жіночої організації в церковно-громадськім житті. Хвилиною мовчанки і повстанням з місць вшановано пам'ять померших членок.

Діяльність відділу: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів, 6 засідань заряду, кілька нарад з управою ТУС. Відділ начислює 96 плачених членок і 2 почесних. Членки приготовляли обіди, похоронні і поминальні прийняття, весільні обіди і забави з танцями. Членки приготовили святу Йорданську вечерю, спільне свячене, храмове свято, обід під час провінц. з'їзду складових організацій СУС. В Сторіччя Лесі Українки членки влаштували чайне прийняття і дохід з нього передано на пресовий фонд журнала „Промінь". Відбувся весняний чай і випродаж традиційного печива, та писанок; відбувся також осінній чай з випродажем домашнього печива і ручних робіт. Членки помогли сумківцям з чаєм на День Матері.

Заходом комітету мистецтва відбулась виставка і демонстрація української вишивки, писання писанок і прядення конопляної пряжі веретеном — відбулось це під час йорктонського ексибишен. Ця виставка приваблювала відвідувачів вистави, викликала захоплення, а демонстранти вдоволені увагою з охотою відповідали на різні питання. Перед Великоднем членки пекли паски в Коронейшон залі і навчали молодших виробляти паски та мали кілька вечорів писання писанок і вишивання для молодших сумківців. По зборах членки мали нагоду побачити вироби квітів з пластику, які опісля продавались під час чаю. Відділ придбав три шафі для збереження речей музейної вартости, які перший раз були тут на показ під пров. з'їзду. До міської бібліотеки пані Трофанюк подарувала книжку в англійській мові „Українці в Канаді".

Комітет української школи в нас складається з членок Союзу Українок і членів церковної громади. Працюємо разом з отцем і добр. Стеценками, а відділ їм допомогає. Наш відділ також помагає сумківцям. Після сповіді і св. Причастя членки подали перекуску для дітей, на день Св. Миколая приготовили для них подаруночки. Членки помогли в пікніку на закінчення шкільного року недільної і української школи, заплатило по $5.00 вступу для 8 дітей до оселі „Тризуб", гостили сумківців з Кенори після їх виступу з концертом перекускою. Членки подали обід і перекуску для учасників після концерту „Каменярів".

Добродійний комітет відвідував хворих на Різдво й Великдень у шпиталі, Ендерсон Лодж, Йорктон Нирсінґ Дім, як також гостять хворих членок і дають їм квіти, висилають картки з побажаннями, нагороджують членок з нагоди їх ювілею подружжя.

Наші сестриці завжди дбають про красу і чистоту в церкві, як також насаджують з весною квіти коло церкви. Відділ придбав диван за $800.00 на хідник у церкві, дав стипендію для теольога Михайла Залішука $200.00, нагороду за українську мову в державній школі $50.00, на оселю „Тризуб" $75.00, на церкву $3,000.00, на шафи 948 дол., на недільну школу $260.00, на Музейний Фонд $100.00, на прес. фонд „Променя" $50.00, на добродійний — $98.00.

Заряд відділу на 1972 р.: голова — А. Ковалик, уступ. голова — А. Лис, заст. голови — А. Кучерява, Л. Фиргасон, П. Процишин, кореспонд. секр. Ю. Стеценко ,рекор. секр. Л. Вінто-

ник, касирка — П. Чабан. Референтки — освіти — А. Лис, бібліотеки — В. Трофанюк, шкільних справ — Ю. Стеценко, мистецтва — Д. Корбут, В. Трофанюк, Д. Гриньків, М. Керелюк. Дорадча Рада СУМК — О. Піць, доброд. комітет (хворих) — А. Денисик, В. Трофанюк, А. Трофаненко, К. Курилюк. Базаровий комітет — Б. Левчук, А. Кучерява, М. Пасічник. Соціяльний комітет — С. Вонітова, М. Волощук, К. Курилюк. Референтка журнала — П. Семенюк. Членський комітет: І. Воронюк, А. Головко, телефонів — О. Копельчук. Контрольна комісія — К. Волощук, С. Скварчук, М. Керелюк. Сестриці — А. Гишка, М. Кошман, А. Клевчук, П. Думка, В. Трофанюк, М. Ілащук, А. Денисик, А. Равлюк, А. Стінка, А. Михальчук, А. Лис, А. Брик, К. Курилюк.

О. Піць, рек. секр.

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Перша частина річних зборів почалася по закінченню коротких місячних зборів 17 листопада. Тут звітували голови різних комітетів. Докінчення річних зборів відбулося 1-го грудня, 1971 р. Збори відкрила і керувала ними голова пані Катерина Крипякевич, а секретарювала пані Розалія Кондра. Слідували звіти членок управи, референток і представниць.

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів та кілька засідань комітетів для плянування праці. До відділу вписалося 6 нових членок.

Під час року товариство приготовило Св. Йорданську вечерю, спільне свячене, храмовий обід, обід під час 25-літнього ювілею Катедри і обід під час З'їзду Колегії Св. Андрея, СУК і ТУС. Також подавали чай і перекуску під час різних імпрез в Катедрі.

В Червонім Хресті членки вшили 2341 кавалків за 62 днів шиття. Відвідували хворих членок в шпиталі. Відбули весняний чай і базар.

Наш відділ опікується молодшим відділом СУМК в якім є 32 члени. Їхні тижневі сходини цікаві і поучаючі; в програму входить читання, спів, драма, доповіді і ручна робота і танки. Вони брали активну участь в багатьох святочних програмах в Катедрі, відділ вислав 11 делеґатів на домініяльний з'їзд в Саскатуні, і сумківці брали участь в провінціяльнім з'їзді в Вінніпеґу як також в джемборі в Роблині, і Вайта. Жертвували на „Промінь", „Український Голос", „Сумківець" і Колегію Св. Андрея.

По через Комітет Українок Канади брали активну участь у — річнім чаю КУК; продажу печива в Поло Парк, Фестивалі Націй, де була мистецька вистава і продаж печива, також у ювілейнім святі з нагоди сторіччя з дня народження поетеси Лесі Українки.

З нагоди сторіччя ми читали твори Лесі Українки на наших сходинах. Членки відділу дали поміч сумківцям під час Фольклорама. Занялися програмою і перекускою для учасників осередку для старших громадян північного Вінніпеґу. Відбули день членства і в місяці червні мали розваговий вечір на закінчення сезону праці. Вислали дві делеґатки на з'їзд до Саскатуну, дві делеґатки на Конґрес Українців Канади і чотири делеґатки на провінційний з'їзд в Вінніпеґу. Брали активну участь разом з іншими відділами СУК. у Вінніпеґу в чаю і виставці рушників з різних частин України. Прихід з чаю передано до провінціяльної екзекутиви на Музейну фундацію.

Зимовою порою господині зарядили продаж варенників. Приходу з того було $2,132.32

Жертви за 1971 рік були:

На Катедру $4,000.00; Колегію Св. Андрея $250.00; на рідношкільну фундацію ім. Вас. Сарчука $100.00; Оселю „Веселка" $100.00; „Український Голос" $100.00; Мол. Відділ СУМК $100.00; „Промінь" $25.00; пров. організаційний фонд $25.00; орган. фонд $25.00 і стипендійний фонд $25.00.

Фінансовий стан відділу: Перенесено з 1970 р. $2,720.58, загальний прихід за 1970 р. $8,978.88, розхід за 1970 р. $8,998.48. Осталося в касі $2,70098.

Заряд відділу на 1972 рік: голова— Галина Богонос, уступивша голова — Катерина Крипякевич, заст. голови— (1) Соня Бейзик, (2) Анна Григор, (3) Галина Романюк, рекордова секр. — Розалія Кондра, кореспонденційна секр. — Марія Неґрич, фінансова секретарка — Дарія Земянська, касирка — Галя Майба, контрольна комісія: О. Шарган, М. Войтович, Т. Меленик.

Референтки: освіти — добр. Г. Слюзар, мол. від. СУМК — Оля Завісляк, стар. від. СУМК — М. Пестрак, мистецтва й Музею — М Ковальчук, Архіву — Д. Черевик, Преси — Е. Білич, Членства — А. Назаревич, „Промінь" — А. Воробець, Ґардероби — М. Монастирська.

Голови комітетів: Програмовий — С. Острижнюк, телефонічний — А. Олійник, господинь — А. Маниляк, відвідування хворих — А. Процюк, добродійний — А. Василюк, продажу книжок — А. Сарчук, декорацій — Е. Стахурська.

Представниці: до Комітету Українок Канади — С. Яременко, Червоного Хреста — М. Левицька. „Вінніпезької Жіночої Ради" — Е. Соломон.

На закінчення зборів господині подали смачну перекуску.

Розалія Кондра,
рекордова секретарка.

ТУ ГИЛС. АЛБЕРТА
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися в середу, 1-го грудня, 1971 року у церковній залі. Предсідницею зборів була пані П. Мулька, секретаркою пані Марія Бук. Протокол з минулорічних річних зборів прочитала секретарка пані Л. Ґалета. Завдяки голови пані Г. Маріянич, членок заряду та членок відділу, рік був дуже успішний. Слідували звіти урядниць, референток та комітетів.

Діяльність відділу: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і одні річні збори. Членки відділу приготовили й видали 2 похоронних обіди і одну перекуску по похороні, один бенкет. Улаштували Весняний чай з продажем домашнього печива і вистава українських вишивок. Спільно з церковною громадою членки приготовили обід на храм, пирогову вечерю на базар і дали перекуску під час церковних річних зборів. Улаштували два вечерки та інші прийняття. Відділ провів кампанію на фонд недуги рака і на Червоний Хрест. Вислано делеґатку на пров. з'їзд до Едмонтону.

Комітет при відділі опікується недільною школою. Кожного року шкільні діти разом з учительками ходять колядувати під час Різдвяних свят. Комітет відвідував хворих членок у лікарні а на Святий Вечір відвідали усіх хворих з дарунками як також старших громадян у „Норсінґ Гом".

Відділ сповнив свій повний буджет до централі Союзу Українок Канади. Склав $500.00 пожертви на місцеву церкву, $35.00 на журнал „Промінь" та інші менші пожертви. Перенесено з року 1970-го $1,849.31, приходи в

1971 році — $2,350.13, розходи — $2,673.74, осталось в касі — $1,526.44.

Управа відділу на рік 1972: голова — Г. Маріянич, уступивша голова — А. Іфтодій, 1-ша заст. голови — М. Чернівчан, 2-га заст. — Т. Варварук, 3-тя заст — О. Хонько, рек. секр. Л. Гелета, фінан. секр — Т. Рибак, кореспонд. секретарка — П. Фуштей. Контрольна комісія — М. Бук, М. Фіярчук і Т. Шевчук. Референтка журнала „Промінь" — К. Паламарук.

Щасти Боже у дальшій праці!

Л. Ґелета, секр.

ФЛИН ФЛОН, МАН.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори відділу відбулися 1-го листопада, 1971 року в церковній залі. Збори відкрила голова Ґ. Ясентюк і була предсідницею, Р. Малюта була секретаркою. Звіти з діяльности відділу здавали членки заряду.

Наш відділ складається з 14 членок. За рік ми відбули 10 місячних зборів. З освітної діяльности, ми відсвяткували День Матері програмою з учнів рідної школи та продажем квітів, що їх членки робили. Улаштували Свято Державности, роковини Лесі Українки і роковини Шевченка програмою, Свято Книжки і свято Першого Листопада також відповідною програмою, з чого $20.00 призначили на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади. Мали одно чайне прийняття і продаж печива.

Членки відділу приготовили два обіди — один на храм у травні, а другий восени в річницю відкриття церкви. Улаштували три випродажі уживаних речей. На кожних зборах по їх закінченні ми проводимо розіграшку. Комітет добродійної праці відвідував хворих, посилав квіти та інші подарунки недужим членам у шпиталі і в дома.

Відділ опікується українською і недільною школою, учителями і фінансуванням школи. Для всіх дітей відділ постарався покуночки і перекуску після концерту Св. Миколая та вшанував учителів скромними подарунками. Ми також улаштували пікнік для дітей місцевої громади.

Наш відділ співпрацює з сумківцями, помагаємо їм в їхніх чайних прийняттях, виставі та продажу печива. Для членок і прихильниць влаштували Різдвяну забаву з обміною подарунків. Окремі святочні дарунки вручено голові відділу та нагороди 5-тьом членкам, які були присутні на кожних зборах впродовж року.

Членки по черзі опікуються доглядом старших горожан у місцевій Кімнаті Відпочинку, приносять і подають перекуску. Беремо участь у збіркових кампаніях на різні добродійні потреби. Комітет сестриць доглядає за порядком у церкві. Відділ покрив всі кошта за малювання залі і відновлення парафіяльної хати.

З 1970 року осталось у касі — $1,247.80, приходи в 1971 році — $639.11, розходи — $787.19, в касі осталось $1,099.72.

Заряд відділу на 1972-гий рік: голова — П. Андрейчук, уступ голова — Ґ. Ясенътюк, заступниця голови — Є. Тодощук, секретарка — П. Клевчук, касирка — С. Коуч. Добродійний комітет (Відвідування хворих) — А. Олійник, Н. Білецька. Контрольна комісія — М. Скварчук, Д. Скварчук, Є. Попадин Господині — Д. Скварчук, Е. Попадин, Р. Малюта і М. Сморгай. Сестриці — А. Олійник, Р. Малюта, М. Сморгай, М. Скварчук, П. Клевчук, П. Андрейчук і П. Мендро. Референтки: Освіти — В. Доброгорська, архіву — Р. Малюта, зв'язків — П. Мендро, телефонів — Є. Тодощук, СУМК-у П. Андрейчук.

Р. Малюта, секр.

КАНОРА, САСК.
Відділ ім. Марії Маркович

Річні збори відділу відбулися 10-го листопада 1971 року в залі Українського Народнього Дому. Присутніх членок було 42. Молитву перед зборами провів о. Прот. В. Бойчук та склав привіт. Предсідницею зборів була пані Альбіна Мисак, а секретаркою пані Катерина Лабюк.

Рік 1971-ший є записаний якнайкоротший в історії нашого відділу та помимо того він був надзвичайно успішним. Відділ начислює 82 членок, є дві почесних членки і вписалось 3 нових.

Праця у відділені була поділена між управою і 11 комітетами, 5 групами і референткою журнала „Промінь". Референтки комітетів здавали звіти на місячних зборах, які відбувалися кожного другого четверга в місяці. Кожна група занималась по черзі улаштуванням спільних обідів, бенкетів, перекусок та інше. Сестриці дбало доглядали порядку в церкві. Впродовж минулого року відбулось 7 місячних зборів, 8 засідань управи і одно спеціяльне засідання. Відділ у Канорі веде широку громадську працю.

Ми поставили перед собою певні завдання і старалися якнайкраще їх виконати. До найважніших ділянок праці належить опіка над шкільною і дорастаючою молоддю. Відділ опікувався недільною школою ,купував для учнів потрібні підручні матеріяли. Недільна школа відбувалась кожної неділі, коли лише відбувалась Служба Божа. Коли не було в неділю Богослуження, дитячим хором недільної школи керувала Марія Мисак. Учнів в нед. школі записано 103. Діти недільної школи були поділені на 9 груп. Відділ, при допомозі батьківського комітету обдарував дітей на Різдво ласощами. Під час Св. Причастя ми приготовили для учнів сніданя, а при кінці шкільного року дали заслужені нагороди та вшанували учителів скромними подарунками. Для учнів і їх родичів ми влаштували прогульку до оселі „Тризуб".

Старанням учителів недільної школи і відділу молодшого СУМК було улаштовано два концерти — Св. Миколая і День Матері. Членка Софія Писемна була вшанована Матрію Року. В Українській школі навчала Петруся Солтис. Наш відділ гостив проціпційний СУМК під час їх „Джемборі", де відбувались спортові змагання. Канорський відділ СУМК старший дуже добре пописався під управою Марії Котелко. Сумківці здобули трофей на Саскачеван а відтак на Всеканадійськім З'їзді в Саскатуні здобули трофей на Канаду.

Старанням комітетів, зокрема освітнього і членства відбулась імпреза 100-річчя народження Лесі Українки, Свято Членства відповідною програмою і чайне прийняття. Свято Членства почалось молебнем за здоров'я членок, а тиждень пізніше панахида за померших членок. З нагоди „Гом Комінґ" Року в Саскачевані відбувся в липні в Канорі український фестиваль. Поодинокі членки відділу працювали в комітетах, а відділ зайнявся виставою і влаштуванням Різдвяного стола на Святу Вечерю. Членки також пекли різне печиво.

Комітет відвідував хворих в шпиталі і вдома, посилав квіти та овочі, на Великдень хворі діставали писанки і свячене. Комітет так само відвідує старших, де на Великдень було відсвячено пасхи. В громадських збірках на добродійні цілі комітет провів кампанії на

Юнайтед Апіл та інші добр. організації. Голова М. Котелко і С. Лісон були учасниками над дослідами недуги рака в Йорктоні. Відділ передплачує до місцевого шпиталю „Український Голос" і „Промінь". Чотири членки відділу виконали проєкт вишиття для Музею в Саскатуні. Відділ вислав дві делеґатки на крайовий З'їзд Союзу Українок Канади в Саскатуні, а три делеґатки на пров. З'їзд до Йорктону.

Наш відділ спільно з церковною громадою улаштував такі імпрези — спільне свячене, обід на День Подяки, пущеня і два рази бінґо. Крім того відділ приготовив і видав 10 бенкетів, 2 обіди і вечерю на фестиваль, два похоронних обіди, один поминальний, 5 похоронних перекусок, 3 весільних вечері, одна розвагова вечеря та прощальний вечерок для членки Єви Дорогой. Членки влаштували випродаж домашнього печива, весняний чай та випродаж ручних робіт.

Пожертви, що їх відділ склав у звітному році: Крім бюджету до централі Союзу Українок Канади (в сумі $229.00), провін. фонд $10.00, орган. пров. фонд — $10.00, стипенд. фонд $30.00, Музейна фундація $100.00, прес. фонд „Променя" — $50.00, організац. фонд Союзу Українок — $25.00, управа СУМК — $75.00, СУС — $5.00, Інститут П. Могили — $100.00, фонд дослідів недуги рака — $15.00, на українознавство — $25.00, до Народнього Дому — $400.00, Рідна і недільна школи — $303.67.

Приходи в 1971 році — $7,663.57, розходи — $5,149.25, осталось у банку — $2,514.32.

Заряд відділу на 1972-гий рік: голова — Марія Котелко, уступивша голова — С. Ґорчинська, заступ. голови — Альбіна Мисак, Ґеня Ортинська. Ґеня Калинюк, рек. секретарка — Анна Стусик, заст. секр. — Катерина Лабюк, кореспонд. секретарка — Марія Гребенюк, касирка — Оксана Копельчук. Дорадниці заряду: Анна Полович, Стефанія Ґорчинська і Анеля Стратійчук. Референтка „Променя" Анна Стусик. Представниця до дому опіки старших громадян — Ґеня Панґрас.

Комітети: відвідування хворих — Анна Тумак, Катерина Котик і Повліна Дверній чук. Оселі Тризуб — Дарія Ортинська. Добродійний — Анна Полович, Єлисавета Лабюк, Оксана Гладун. Недільної школи — Марія Мисак. Мистецтва і Музею — Катерина Лабюк, Музейної Фундації — добр. О. Бойчук, Д. Ортинська, Е. Лабюк, І. Щиголь, А. Полович, К. Лабюк. Опіка старших СУМК — С Левко. Батьківський комітет недільної школи — Ґеня Калинюк, молодшого СУМК-у — Ф. Киба і Марія Ґулусан. Сестриці — Д. Ленько, Марія Лодба, Ірина Дробот, А. Охітва, В. Василович, В. Шевчук. Господині — А. Тимрик і П. Дерній чук.

А. Стуси, рек. секр.

АЙТУНА, САСК.
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися в залі Українського Народнього Дому 7-го грудня, 1971 року. Збори відкрила голова пані М. Березюк молитвою „Отче Наш". Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членок, що відійшли у вічність. Предсідницею зборів була пані Березюк, а секретаркою С. Давидович. По цім слідували звіти голови, секретарк та касирки за рік 1971.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. Членки відділу помагали о. і добр. Гупкам під час Різдвяного концерту, о його давали сумківці. Членки приготовили храмовий обід на Зелені Свята. Приготовляємо весільні вечері, видаємо вечері для організації Лайонс Клаб і похоронні перекуски. Членки нашого відділу улаштували два випродажі домашнього печива — один перед Великоднем а другий перед Різдвом, приготовили й видали вечерю під час осіннього базару. Хворим членам у шпиталі ми посилаємо овочі, а замість квітів на могилу померших складаємо жертву на якусь народню інституцію. Відбулось в нашім містечку невеличке окружне „Гом Комінґ", Богослуження і членки дали обід.

З 1970 року осталось у касі $902.41, приходи в 1971 році: $3,825.12, розходи — $1,969.31, на руках осталось — $2,758.22.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Єлисавета Козій, заст. голови — Ширлей Смиснюк, секр. Софія Давидюк, касирка — Бернадет Березюк, референтка журнала „Промінь" — М. Березюк. Сестриці — К. Лецюк, П. Смиснюк, Р. Деркотч, А. Мачула. Контрольна комісія — М. Мартинюк та о. Гупка

На закінчення зборів о. Гупка висловив оцінку нашої праці в минулім році та побажав успіхів у праці в новому році. Так само уступаюча голова М. Березюк склала подяку членкиням за їх співпрацю та кооперацію, ба гарно працювати там, де є згода. Пані Березюк також закликала молодших членок вчити дітей рідної мови, а новому зарядові та членкам побажала найкращих успіхів.

Софія Давидюк, секр.

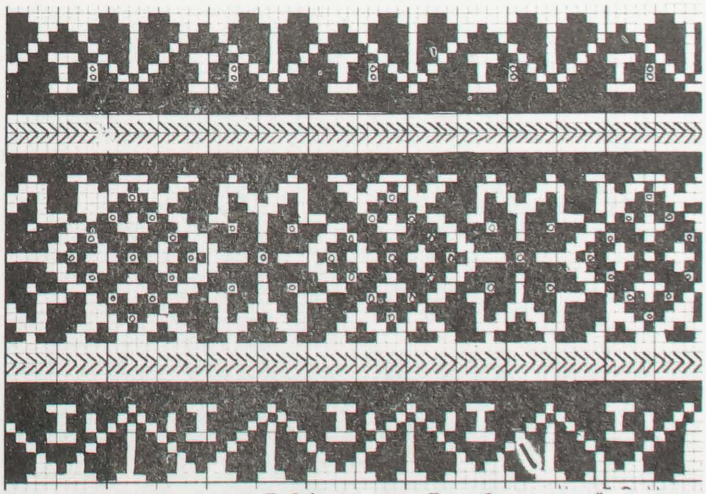

Сильно чорний взір з села Добрівляни, пов. Дрогобич, вишитий хрестиками. Матерія для суконки, блюзки чи жакета повинна бути з ніжної тканини в пастелевих красках.

Музей Сх. Канади

■ — чорна о — червона

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Завиванці душені

Потрібно на 4-6 осіб:

1 ф. телятини від шинки
¼ ф. вудженої солонини
паприка, сіль, часник
1 ложка муки
1 ложка товщу
1 склянка води

Почистити мясо. Покраяти на платки, потовкти товчком. Солонину покраяти на тонкі платки і накладати на мясо. Посипати паприкою, посолити й посипати дрібно січеним часником. Звинути, звязати ниткою й обсипати мукою.

Розігріти товщ, підсмажити мясо румяно з усіх боків. Підлити водою, прикрити покришкою й душити на легкому вогні около 1 год. Подавати з галушками або рижом.

САЛАТА З ОГІРКІВ

Потрібно:

1 огірок
сердечка з зеленої салати
2 помідори
2 варені яйця
1 ложка січеного кропу
оливи й оцту до смаку.

Обібрати огірок і покраяти в тонкі скибки. Зладити поливу з оливи, оцту, соли й перцю. Хто не зносить оцту, може заступити його цитриною. Цією поливкою полляти огірок і сердечка з салати, вийняти з рідини і уложити на полумиску, як слідує: по середині огірок, кругом обложити на переміну сердечками з салати і скибками помідорів. Зверху прибрати скибками варених яєць і посипати січеним кропом.

ШПІНАТ

Потрібно на 4—6 осіб:

2 ф. шпінату
2 ложки масла
2 ложки муки
¼ л. молока
вода, сіль
2 зубки часнику.

Заварити воду з сіллю. Води дати небагато, лиш так, щоб шпінат не пригорів. Шпінат перебрати й добре виполокати під біжучою водою. Вкинути його на окріп і варити під покришкою на сильному вогні. Із води витворюється пара, в якій він доходить. Молоденький шпінат вистачить варити 10 хв., старший 15 хвилин. Вийняти на цідило і добре зцідити. Посікти на стільничці. Окремо підсмажити товщ із мукою на ясну краску, залити молоком, заварити, додати до того шпінат і вимішати. Посікти часник, розтерти з сіллю, додати до шпінату й вимішати. Подавати з яйцями.

КРУХІ ТІСТОЧКА

1 горнятко масла
пів горнятка овочевого цукру (фрут сюґар) або дві третих горнятка жовтого цукру
1 жовток
1¾ горнят пересіяної муки

Змякшити масло й утерти на вільну сметанкову масу. Додати цукор і разом утирати до білої пухкости. Додати жовток і вимішати разом. Муку пересіяти, відмірити і додавати по трошки вимішуючи добре. Вимісити тісто докладно.

Тісто можна розтачати на стільниці й викраювати формою. Якщо тісто дуже вільне, то відставити в зимне місце на короткий час, щоб трохи стужіло. Коли не бажається його розтачувати, то брати маленькі кавальчики тіста величини малого волоського горіха, уформити галки і складати з рідка на блясі. Притиснути кожну галку дном шклянки вмоченій в цукор.

Пекти в вільній температурі (300 ступнів) 35 хвилин, або аж зарумяняться.

Салата Хмельницького

Потрібно

1 мала головка салати
1 зубок часнику
2 жовтка
1 ложочка муштарди
2 ложки оливи

Обібрати головку салати з верхніх листків і покроїти її на чверточки. Виполокати в воді і стрясти добре, щоб була майже суха. Вкроїти однудві скибки черствого хліба, натерти часником і покласти на дно салятирки. Зверху уложити салату і прикрити тарелем, щоб салата перейшла часником.

Перед самим поданням треба зробити підливу. Втерти добре жовтки, зварені твердо, муштарду, оливу і доправити сіллю й оцтом до смаку. Вийняти хліб із-під салати, полляти її підливою і подати. В Америці осягають таку салати дещо іншим способом: дерев'яну салятирку натирають добре часником, укладають у ній слату, прикривають її і в тій самій салятирці подають її.

За **Л. Лучаківською**

ВЕРНОН, Б. К.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори відділу при Українській Греко-Православній Церкві відбулися 9-го грудня, 1971 року в церковній залі. Збори відкрила заст. голови пані О. Шумей. Молитву перед зборами провів о. О. Рибалка. Вшановано пам'ять членок, що відійшли у вічність. Предсідницею зборів була пані О. Шумей, секретаркою Марія Попович.

Звіти з діяльности відділу здавали членки управи, референтки та голови комітетів. Членок в 1971 році було 47. Відбулось 7 засідань заряду і 9 місячних зборів. Членки прибрали церкву і придбали живі квіти на Різдво. Заходами добр. Рибалки був поставлений вертеп коло церкви під час Різдва. Членки ходили колядувати. Приготовили Йорданську Святу Вечерю і вечерю під час карнавалу. Улаштовано успішних 8 вечорів, а один з них був „бокс сошіял". Улаштовано концерти-академії в честь Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Тараса Шевченка та Свято Книжки.

Старанням відділу відбулась в церкві Панахида в пам'ять Івана Франка та Симона Петлюри. На Великий піст членки постаралися покрівці на престол, тетрапод, жертівник і під Євангелію, прибрали церкву на Великодну П'ятницю і на Великдень. Улаштували випродаж Великодного печива і писанок. У Великодну суботу розвозили старшим членам свячене, а до шпиталів писанки. Мали показ печива пасок і писання писанок. По Великодні членки приготовили спільне свячене. Відділ взяв участь у шпитальній перекусці та нарадах в справі шпитального базару, на який наш відділ дав грошеву пожертву. Відділ подарував на розігравку вишивку, яку вишила пані О. Симчич для Пров. екзекутиви. Членки брали участь в чайнім прийнятті місцевої Жіночої Ради, помагали під час малювання нашої церкви, приго-

ФУНДАЦІЯ ІМЕНИ ЮЛІЯНА СТЕЧИШИНА

24-го лютого 1972 року сповнився рік від дня упокоєння одного з найбільш активних провідних діячів українців Канади — бл. п. Юліяна Стечишина.

Для достойного вшанування пам'яти цього невтомного каменяра на ниві українського освітнього, організаційного, культурного, громадського й церковного життя в Саскатуні, місті в якому бл. п. Юліян прожив більшість свого життя і в якому залишив слід на кожній ділянці українського життя, створено центральний комітет, який поставив собі благородну ціль — урухомити й провадити збірку фондів на Фундацію імени Юліяна Стечишина.

Завданням і ціллю Фундації ім. Юліяна Стечишина буде одне з найважливіших завдань українців у вільному світі, а саме давати з цієї фундації допомогу-стипендію українським науковцям для уможливлення праці на полі української історії, культури, церковних відносин, історії українців Канади і подбіних актуальних тем, пов'язаних з українським життям. Ця фундація дасть можливість написати й видати надзвичайно потрібні наукові праці про стан минулого й сучасного українського народу в Україні, Канаді й інших країнах їх поселення. Як відомо сьогодні в науковому світі переважно фіґурують коли не ворожі, то в кожному разі не прихильні чи об'єктивні відомості про Україну і її народ. Такий стан трагічно відбивається на наших зусиллях поінформувати світ про себе.

Центральний Комітет з осідком в Саскатуні складається з таких осіб: Пані Савеля Стечишин, Прот. Григорій Удод, Василь Буряник і Дмитро Кирилюк. Крім того існують спеціяльні комітети Фундації по всіх провінціях Канади, в яких живуть українці.

Покійний Юліян був першим з українських науковців, який написав грунтовну і об'єктивну наукову працю про українців Канади. Ця праця відома під назвою „Ювілейна Книга Інституту імени Петра Могили в Саскатуні". Покійний Юліян також був першим українським науковцем в Канаді, який написав спеціяльну „Граматику Української Мови", по якій сьогодні вчаться тисячі наших співгорожан української мови. Покійний Юліян відійшов з цього світу до останніх днів працюючи на полі української науки, а саме над фундаментальною й об'єктивною „Історією Українців Канади". Нашим найвеличнішим пам'ятником Покійному буде наш щедрий вклад в цю Фундацію, яка забезпечить дальше існування правдивої вільної, об'єктивної і такої потрібної нам наукової діяльності!

Комітет Фундації ім. Ю. Стечишина

товили вечерю з нагоди Дня Батька і розіґравку. В крайовому З'їзді Союзу Українок відділ взяв участь, вислави двох делеґаток, для Пров. екзек. відділ розпродав 10 книжок. Членки приготовили обід і брали участь у ювіл. храмовім святі під час візитації Владики Андрея, гостили у Вернон голову Пров. екзек. пані М. Вакалюк. Відділ взяв участь в чайному прийнятті голів всіх товариств, на якому промовляла голова Канадійської Національної Жіночої Ради пані Галя Гнатишин. Наш відділ вручив пані Гнатишин подарунок. Під час церковного базару членки приготовили вечерю, випродаж печива і свічок, вишивок та приготовили дві перекуски. Вислано пожертву на Музейну Фундацію. Вислано Різдвяне побажання до „Променя". Приготовили бенкет для медсестер (норсів) і одну перекуску для малярської виставки. Вшанували дві родини з нагоди ювілею подружжів, вшанували дві членки з нагоди їх родин. Членки приготовили три похоронні обіди, постаралися посуд до церковної кухні та подарунки для дітей недільної школи.

Відділ склав пожертви: на журнал „Промінь" — 10 дол., до централі Союзу Українок Канади — 20 дол. на Колегію Св. Андрея — 50 дол., на „У. Г." — 10 дол., на „Вісник" — 25 дол., на СУМК у Вернон — 50 дол., для церкви Усп. Пресв. Богородиці — 1,600.35 дол., на Музейну Фундацію — 41 дол.

З року 1970 осталось в касі — 1,992.39 дол., приходи в 1971 р. — 3,976.40 дол., розходи — 4,421.87 дол., в касі осталось — 1,546.92 дол.

Заряд відділу на 1972-ий рік: Голова — Павліна Кіндрачук, уступивша голова — добр. Савеля Рибалка, заст. голови — Марія Сорока, рек. секр. — Марія Попович, заст. секр. — Катерина Лащук, фін. секр. — Марія Демко, касирка — Ґ. Бромберґер. Контрольна комісія — Єва Прокопець, Оля Шумей і Катерина Ропчан. Сестриці — Павліна Дмитришин, Анаст. Бобіцька, Марія Вігнан і Гафія Ладука. Господині — Олена Симчич, Гафія Пенюк, Катерина Лучак і Марія Гаврилюк. Мистецтва, Музею і Бібліотеки — Павліна Гакман, Д. Попович, Ґ. Бромберґер. Добродійний комітет — Д. Попович, Катерина Лащук, Катерина Ропчан, привітальний — Н. Міцюк, Д. Попович, Ґ. Бромберґер, Жін. Ради — Кат. Лащук, Анас. Микитюк, Д. Наконечна. Референтки: Освіти — Павліна Кіндрачук, журнала „Промінь" — Оля Шумей, порядків церкви — Ґ. Бромберґер. Учительки недільної школи — Орися Рибалка, Оля Шумей, Павліна Кіндрачук. Учителі рідної школи — о. О. Рибалка, М. Стан, п-во П. Кіндрачуки.

М. Попович, секр.

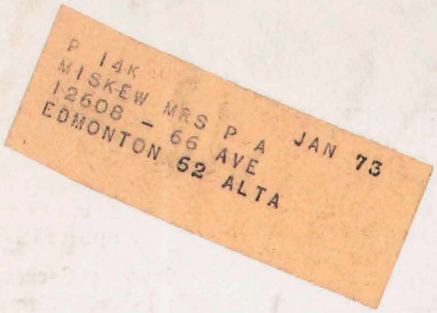

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус переслала $45.00 на передплати й дар відділу на пресовий фонд $100.00

Вероня Лозова, голова кружка „Нютана" при відділі ім. О. Кобилянської в Саскатуні, перевела розігравку з чого увесь прихід був призначений на пресовий фонд 20.00

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич переслала $45.00 на передплати.

Айтуна, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, М. Березюк $40.00 на передплати.

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, А. Бельбас $20.00 передплати.

Форт Френсес, Онт. — Відділ ім. Св. Анни, секр. Е. Вепрук на прес фонд 20.00

Гамільтон, Онт. — З похорону бл. п. Катерини Гупки, збірку на пресовий фонд переслав о. В. Федак 20.00

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, М. Білоус $35.00 на передплати.

Ендру, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, Розалія Гуцуляк $25.00 на нові передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ ім. Доньки України, М. Корпан переслала $21.00 з того $6.00 на кліше, на пресовий фонд 15.00

Егремонт, Алта. — Відділ ім. О. Басарабової, А. Лукасевич на пресовий фонд 5.00

Торонто, Онт. — Анна Бойко $15.00 на передплати.

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, С. Пауш $10.00 на передплати. Ольга Фіголь, голова добродійного комітету $25.00 на передплати до місцевих шпиталів.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, І. Римар $20.00 на передплати.

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, М. Гарасимів $20.00 на відновлення передплат.

Гефорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, А. Ткачук $10.00 передплати.

Мікадо, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, К. Корній $10.00 передплати.

Індивідуальні пожертви

Пані: Ольга Фіголь — Едмонтон, Алта. $15.00
Д-р Ганна Янішевська — Торонто, Онт. 10.00
П-во Лука й Анна Половичі — Канора, Саск. з нагоди ювілею подружжя склали на журнал 10.00
С. Журавецька — Де Па, Ман. 5.00
М. Дорош — Саскатун, Саск. 5.00
Марія Ф. Шевчук — Едмонтон, Алта. 5.00
Маріянна Луцак — Едмонтон, Алта. 5.00
Марія Березюк — Айтуна, Саск. 2.00
Анна Хаба — Редвотер, Алта. 2.00
Наталка Вацик — Тандер Бей, Онт. 2.00
М. Романюк — Ванкувер. Б. К. 2.00
М. Охрій — Киндерслей, Саск. 2.00
Ольга Володко — Сіба Біч, Алта. 2.00
М. Дмитренко — Ґримзбі, Онт. 2.00
П. Блажук (добр.) — Сурей, Б. К. 2.00

По $100 зложили пані: Л. Мулевич — Торонто, Онт., Е. Кудла — Келовна, Б. К., Е. Николайчук — Смокі Лейк, Алта., М. Кузик — Давфин, Ман., А. Валькович — Монтреал, Кве., С. Мицкан — Сіба Біч, Алта., Е. Петращук — Калґарі, Алта., Т. Ткачик — Едмонтон, Алта.

Придбали нові передплати

Пані: Р. Гуцуляк — Ендру, Алта. 5
Марія Березюк — Айтуна, Саск. 1
Марія Білоус — Давфин, Ман. 1
Анна Бабюк — Сурей, Б. К. 1
М. Міненко (добр.) — Ґримзбі, Онт. 1

Зголосилася безпосередньо за журналом — Орися Фіст з Саскатуну, Саск.

Усім жертводавцям і всім працівникам в користь журнала висловлюємо сердечну подяку.

— — —

СПРОСТУВАННЯ

В журналі „Промінь" за м. травень, на останній ст. обкладинки, у розділі „Придбали нові передплати" надруковано О. Маковська, Чатам. Робимо поправку — має бути **Олена Маковецька, Чатам, придбала 2 передплати.** За похибку перепрошуємо. **Адміністрація.**

— — — — —

Вийшла збірка вибраних новель і нарисів В. Софронова Левицького „Липнева отрута"

На днях вийшла в Торонті накладом В-ва „Новий Шлях" вибірка давніших і нових творів Василя Софронова Левицького п. н. „Липнева отрута". Книжка на 262 сторінки друку, видана на дуже доброму папері, з обкладинкою мистця Святослава Гординського та з ілюстраціями. Крім давніших новель, друкованих у першому виданні „Липневої отрути" у Львівському видавництві „Діло" у збірці поміщено низку новель, нарисів та етюдів з пізнішого часу його творчости. На зміст книжки складаються 15 новель, 9 нарисів, 9 ліричних етюдів і один сатиричний скетч. Книжку можна придбати в українських книгарнях або замовити у В-ві „Новий Шлях", П. О. Бокс 165, ст. Д. Торонто 9, Онт. Ціна одного примірника 6 дол. Книжка, без сумніву, варта своєї ціни. Довшу передмову у формі студії над творчістю В. Софронова Левицького, написав Юрій Клиновий-Стефаник.

МАРНОТРАТКА

— І куди це Настя гроші діває? Наче їсть їх. І минулого місяця не було і тепер теж.

— А що, вона хотіла позичити у тебе?

— Борони Боже. То я просив у неї грошей